

REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoa on tarpeen tehostaa

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

Sisällys

Kohta

01–21 | Keskeiset tiedot

01–10 | Miksi tämä aihe on tärkeä

11–21 | Tilintarkastustuomioistuimen havainnot ja suositukset

- 12–15 | Komission REPowerEU-suunnitelman hallinnointiin käyttämät keskeiset EU:n välineet eivät takaa suunnitelman täytäntöönpanon vaikuttavaa seurantaa ja ohjausta
- 16–17 | Elpymis- ja palautumistukivälinettä ja sen REPowerEU-lukuja ei voida pitää tärkeimpänä REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamista edistävänä välineenä.
- 18–21 | EU on vähentänyt merkittävästi riippuvuuttaan Venäjän fossiilisista polttoaineista, mutta REPowerEU-lukuihin sisältyvillä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteillä voidaan edistää puhtaan energian tuotantokapasiteettia ja rajatylittäviä yhteenliitännöitä vain rajallisesti

22–93 | Tilintarkastustuomioistuimen havainnot tarkemmin

22–38 | Komission REPowerEU-suunnitelman hallinnointiin käyttämät keskeiset EU:n välineet eivät takaa suunnitelman täytäntöönpanon vaikuttavaa seurantaa ja ohjausta

- 22–23 | REPowerEU-suunnitelmassa oli tarkoitus hyödyntää EU:n energiaunionin ja ilmastotoimien sekä elpymis- ja palautumistukivälineen hallintokehysten keskeisiä välineitä
- 24–32 | Tarkistetut kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvut eivät riitä kaikkien REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen
- 33–38 | Edistymisraportit eivät ohjaa REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoa eivätkä auta seuraamaan sitä

39–56 | Elpymis- ja palautumistukivälinettä ja sen REPowerEU-lukuja ei voida pitää tärkeimpänä REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamista edistävänä välineenä

39–46 | REPowerEU-suunnitelmalla aikaansaadut lisäinvestoinnit jäävät toistaiseksi merkittävästi vähäisemmiksi kuin arvioitu 300 miljardin euron investointitarve vuoteen 2030 mennessä

47–56 | Elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa ei vastattu riittävällä tavalla joihinkin eurooppalaisen ohjausjakson strategisiin haasteisiin, kuten rajayhdysjohtoihin

57–93 | EU on vähentänyt merkittävästi riippuvuuttaan Venäjän fossiilisista polttoaineista, mutta REPowerEU-lukuihin sisältyvillä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteillä voidaan edistää puhtaan energian tuotantokapasiteettia ja rajatylittäviä yhteenliitännöitä vain rajallisesti

58–65 | Vaikka EU:n riippuvuus Venäjän fossiilisista polttoaineista on vähentynyt, haasteita on edelleen

66–77 | Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetut uusiutuvia energialähteitä koskevat toimenpiteet, joilla on selkeät määrälliset tavoitteet, lisäävät puhtaan energian tuotantokapasiteettia vain vähän ja pääasiassa aurinkoenergian osalta

78–82 | Elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa ei keskitytä riittävästi rajayhdysjohtoihin, mikä on heikentänyt mahdollisuuksia parantaa sähköalan sisämarkkinoiden tehokkuutta ja integraatiota

83–93 | Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuissa REPowerEU-lukujen toimenpiteissä on toistuvia viivästyksiä, ja komission käyttämä REPowerEU-suunnitelman saavutusten arvioinnin evidenssipohja on heikko

Liitteet

Liite I – Tietoja tarkastuksesta

Liite II – Hyväksytyjen elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen arvioidut kustannukset (EU27, euroa, lokakuu 2025)

Liite III – Keskeiset säädökset ja aloitteet energiaunionin saavuttamiseksi ja ilmastomuutoksen torjumiseksi

Liite IV – Linkkejä muihin teknisiin tietoihin

Liite V – Jäsenvaltioiden vuoden 2025 kaksivuotisissa edistymisraporteissa ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa ilmoitetut kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien investoinnit

Liite VI – Öljyn ja kaasun tuonti Venäjältä (EU27, vuosina 2021–2024)

Liite VII – REPowerEU-luvuissa elpymis- ja palautumisvälineen toimenpiteinä esitetyt rahoitusvälineet

Liite VIII – Vuoden 2027 jälkeisestä tuloksellisuuskehyksestä annettavaa asetusta koskevaan ehdotukseen sisältyvät REPowerEU-suunnitelman tuloksellisuusindikaattorit, jotka ovat merkityksellisiä tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen kannalta

Liite IX – Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetut toimenpiteet tarkastuksessa tutkituissa REPowerEU-luvuissa – viidessä jäsenvaltiossa

Lyhenteet

Sanasto

Komission vastaukset

Tarkastuksen eteneminen

Tarkastustiimi

01

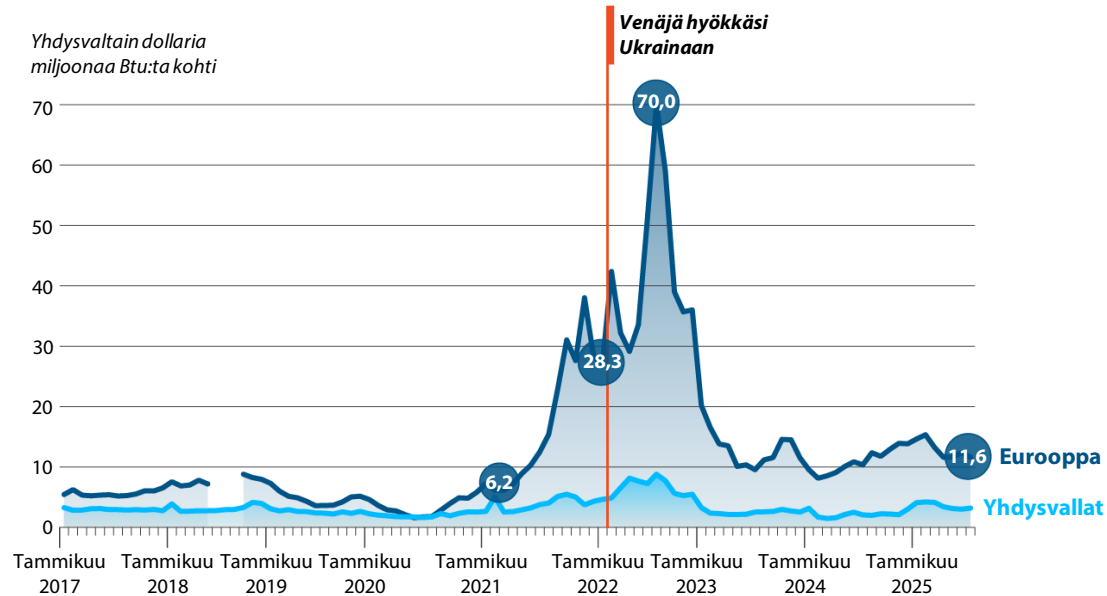
Keskeiset tiedot

Miksi tämä aihe on tärkeä

- 01** Venäjän hyökkäys Ukrainaankin ja sen geopolittiset seuraukset ovat aiheuttaneet suuria häiriöitä EU:n energiamarkkinoiden toiminnalle, koska EU on erittäin riippuvainen Venäjältä tuoduista fossiilisista polttoaineista. Ennen vuotta 2022 Venäjä oli EU:n johtava energiantoimittaja ja 26–27 prosenttia kaikesta EU:n energiantuonnista tuli Venäjältä¹. Vuonna 2021 EU:hun tuodusta öljystä 27 prosenttia tuli Venäjältä. EU toi vuonna 2021 noin 155 miljardia kuutiometriä venäläistä kaasua, mikä on yli 40 prosenttia EU:n kaasunkulutuksesta ja 45 prosenttia sen kaasuntuonnista. Joissakin jäsenvaltioissa riippuvuus Venäjän fossiilisista polttoaineista oli vieläkin suurempi.
- 02** Maakaasun hinnat ovat nousseet EU:ssa merkittävästi vuoden 2021 jälkeen. Korkeimmillaan hinnat olivat 70 Yhdysvaltain dollaria miljoonaa brittiläistä lämpömäärän yksikköä kohti helmikuussa 2022, kun Venäjä oli hyökännyt Ukrainaankin. Sitten hinnat ovat vuoden 2023 puolivälistä alkaen laskeneet siten, että niiden vaihteluväli on 9–15 Yhdysvaltain dollaria. Ennen sotaa hintojen vaihteluväli oli 3–9 Yhdysvaltain dollaria. Maakaasun hinnat EU:ssa ovat huomattavasti korkeammat kuin Yhdysvalloissa (ks. [kaavio 1](#)).

¹ Russian energy imports fell by €6.1 billion, Eurostat, 22.11.2022.

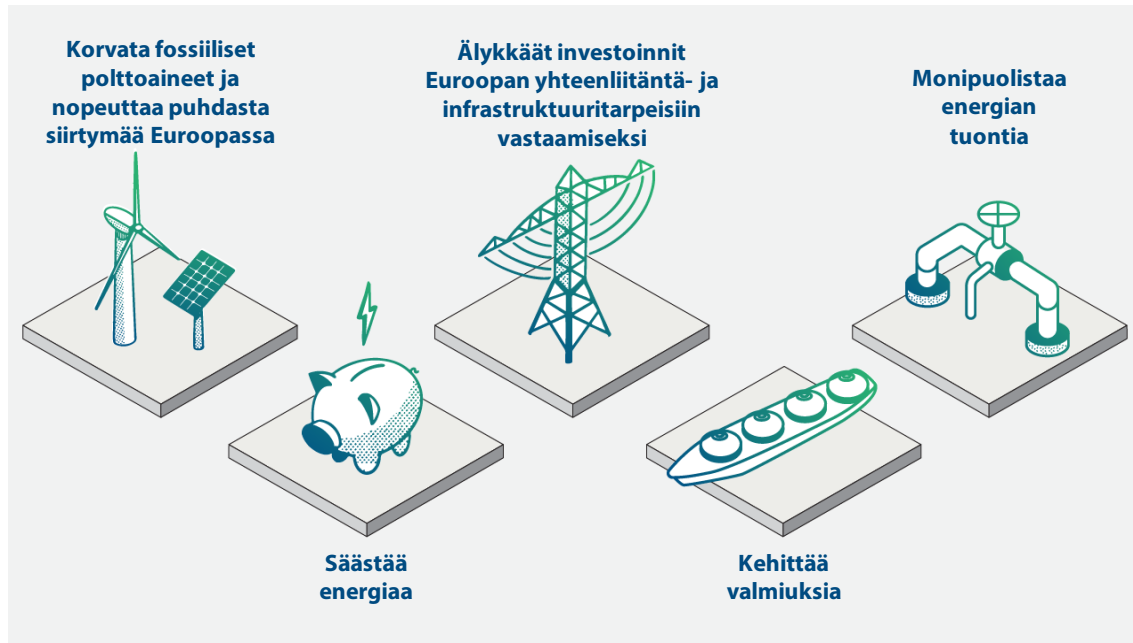
Kaavio 1 | Maakaasun kuukausihinnat Yhdysvalloissa ja Euroopassa tammikuun 2017 ja heinäkuun 2025 välisenä aikana

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin [Statistan tietojen](#) perusteella.

- 03** Komissio esitteli toukokuussa 2022 Eurooppa-neuvoston pyynnöstä [REPowerEU-suunnitelman](#). Sen tarkoituksena oli vähentää ”nopeasti Euroopan riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista vauhdittamalla puhdasta siirtymää ja yhdistämällä voimat kestävämmän energiajärjestelmän ja todellisen energiaunionin aikaansaamiseksi”. Suunnitelmassa esitetyillä toimilla oli viisi tavoitetta, ja siinä korotettiin 55-valmiuspaketissa määritettyjen tiettyjen keskeisten EU:n tavoitteiden tavoitetasoa (uusiutuvien energialähteiden osuus EU:n energian kokonaisloppukulutuksesta nostettiin 42,5 prosenttiin, uusiutuvista energialähteistä tuotettavan aurinko- ja tuulienergian määrää lisättiin 103 gigawattia (GW) ja energian kysyntää vähennettiin 11,7 prosenttia). Kunkin jäsenvaltion osuus uusiutuvan energian kokonaistavoitteesta lasketaan energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetussa asetuksessa vahvistettujen sääntöjen perusteella. Osuudet ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta [taakanjakoasetuksessa](#) vahvistetut kasvihuonekaasupäästöjen vuotuiset tavoitteet voitaisiin saavuttaa. Komissiolla on valtuudet arvioida tavoitteiden noudattamista. Lisäksi REPowerEU-suunnitelmassa toistettiin, että on tärkeää vahvistaa rajatylittäviä sähköverkkojen yhteenliitännöjä (ks. myös [kaavio 2](#)).

Kaavio 2 | REPowerEU-suunnitelman tavoitteet

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

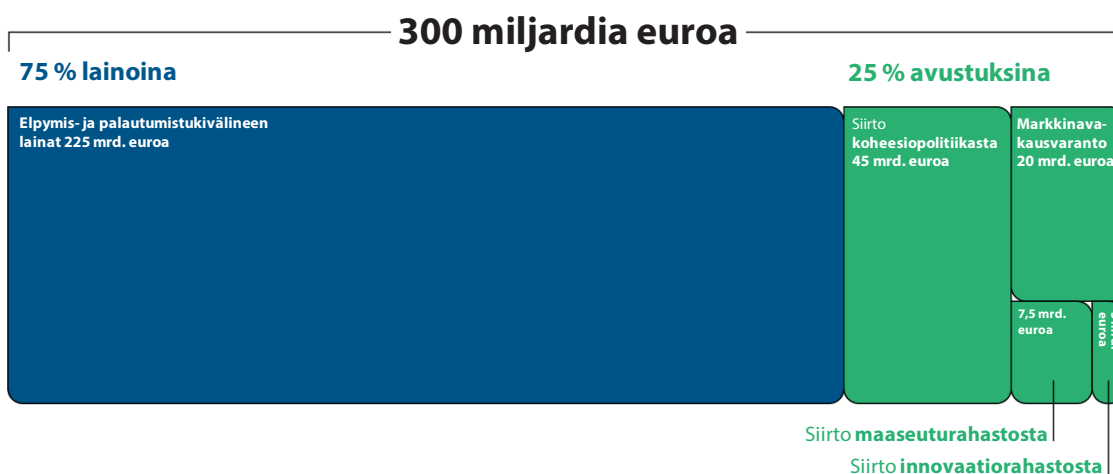
04 Energiaunionia ja ilmastotoimia koskevan EU:n politiikkakehyksen nojalla jäsenvaltioiden oli päivitettävä **kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmiaan (NECP)** ja toimitettava päivitettyt suunnitelmat komissiolle vuoden 2023 puoliväliin mennessä. REPowerEU-suunnitelman hyväksymisen jälkeen vuoden 2022 toukokuussa näissä päivityksissä oli myös otettava huomioon 55-valmiuspaketin keskeisten tavoitteiden korkeampi tavoitetaso. Jäsenvaltioiden oli määritettävä kansalliset tavoitteet ja tavoitearvot, joiden tavoitetaso oli oltava korkeampi kuin alkuperäisten kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien, sekä esitettävä yhteenveto niihin liittyvistä politiikoista ja toimenpiteistä. Komission tehtävänä oli arvioida näitä tavoitteita ja tavoitearvoja ja antaa suosituksia, jotka otetaan huomioon lopullisten päivitettyjen suunnitelmien hyväksymistä silmällä pitäen². Lopulliset päivitettyt kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat arvioitiin yhteisesti toukokuussa 2025³.

² Asetus (EU) 2018/1999 energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, 14 artikla.

³ Ks. komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – Lopullisten päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien EU:n laajuinen arviointi – Unionin vuoden 2030 energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttaminen, COM(2025) 274 final.

- 05** Komissio arvioi toukokuussa 2022, että REPowerEU-suunnitelmassa ehdotettujen kunnianhimoisempien 55-valmiuspaketin tavoitteiden saavuttaminen edellyttäisi noin 300 miljardin euron lisäinvestointeja vuoteen 2030 mennessä. Nämä investoinnit tarvittaisiin alkuperäisten 55-valmiuspaketin tavoitteiden saavuttamiseksi jo edellytettujen investointien lisäksi⁴.
- 06** REPowerEU-suunnitelmaa koskevassa komission tiedonannossa todettiin myös, että elpymis- ja palautumistukiväline on erittäin sopiva kiireellisten painopisteiden toteuttamiseen EU:n yhteisessä kehyksessä. Komissio antoi toukokuussa 2022 elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen muuttamisesta ehdotuksen⁵, jossa se osoitti lähes 300 miljardia euroa REPowerEU-suunnitelman rahoittamiseen pääasiassa kohdentamalla uudelleen 225 miljardia euroa käyttämättömiä elpymis- ja palautumistukivälineen lainoja. Jäljelle jäävä avustuksista koostuva 75 miljardin euron rahoitus oli tarkoitus saada huutokauppaamalla tietty osa markkinavakaushavainnossa olevista EU:n päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksista (arviolta 20 miljardia euroa) ja tekemällä vapaaehtoisia siirtoja muista EU:n välineistä (50 miljardia euroa, pääasiassa koheesiopolitiikasta) (ks. [kaavio 3](#)).

Kaavio 3 | Elpymis- ja palautumistukivälineestä peräisin oleva REPowerEU-suunnitelman käytettävissä oleva EU:n kokonaisrahoitus

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin elpymis- ja palautumistukivälinettä käsittelevälle työryhmälle annetun esityksen (16. kesäkuuta 2022) ja elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen muuttamista koskevan ehdotuksen (COM(2022) 231 final) perusteella.

⁴ SWD(2022) 230 final, s. 5.

⁵ COM (2022) 231 final, ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) 2021/241 muuttamisesta elpymis- ja palautumissuunnitelmien REPowerEU-lukujen osalta sekä asetuksen (EU) 2021/1060, asetuksen (EU) 2021/2115, direktiivin 2003/87/EY ja päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta.

- 07** Jäsenvaltioiden, jotka halusivat saada elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitusta REPowerEU-suunnitelman investointitarpeisiinsa, oli toimitettava 1. maaliskuuta 2023 jälkeen elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa muuttamista koskeva ehdotus, joka sisälsi uuden erillisen REPowerEU-luvun. Lukujen toimittamiselle ei asetettu tiettyä määräaika. Lainoja koskevat sitoumukset voitiin kuitenkin tehdä vain, jos luvut oli toimitettu 31. joulukuuta 2023 mennessä.
- 08** Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa keskitytään REPowerEU-suunnitelman nojalla toteutettuihin toimiin, joilla pyritään lopettamaan riippuvuus Venäjän fossiilisista polttoaineista
- monipuolistamalla öljyn ja kaasun toimituslähteitä pois venäläisistä toimittajista,
 - nopeuttamalla puhtaaseen energiaan siirtymistä lisäämällä uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia ja
 - vahvistamalla rajatylittävää energiaverkkojen yhteenliitettävyyttä.
- 09** Tarkastuksen aikana tilintarkastustuomioistuin arvioi REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoa sekä päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa että vastaavissa elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa asetettujen vaatimusten osalta. Tilintarkastustuomioistuin tutki myös, miten elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen mukaiset uusiutuviin energialähteisiin kohdistuvat investoinnit ja muut päivitettyihin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin sisältyvät uudet toimenpiteet auttoivat saavuttamaan korotetut uusiutuvan energian tuotantoa koskevat tavoitteet ja parantamaan yhteenliitöntäkapasiteettia. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin tarkasti otoksen, joka sisälsi 27 elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettua toimenpidettä (kuusi uudistusta ja 21 investointia) seuraavien viiden jäsenvaltion REPowerEU-luvuissa: Belgia, Italia, Liettua, Puola ja Romania.
- 10** REPowerEU-suunnitelman tarkastaminen on olennaisen tärkeää, jotta saadaan tietää, onko EU:n tärkeimmän kriisinhallintavälineen toiminta ollut vaikuttavaa ja miltä osin sen rakennetta ja täytäntöönpanoa voidaan vahvistaa. Tunnistamalla toimivat keinot ja puutteet tällä tarkastuksella saadaan evidenssiä, joka voi auttaa parantamaan tulevia EU-tason energiatoimenpiteitä. Suunnitelmasta saadut kokemukset ovat tällä hetkellä erityisen merkityksellisiä, sillä uudet geopoliittiset jännitteet, kuten Lähi-idän konflikteihin liittyvä uusi kriisi, saattavat jälleen edellyttää nopeita, koordinoituja ja hyvin kohdennettuja toimia EU:n energiaturvallisuuden varmistamiseksi. Tarkemmat taustatiedot ja yksityiskohdat tarkastuksen sisällöstä ja tarkastustavasta esitetään [liitteessä I](#).

Tilintarkastustuomioistuimen havainnot ja suositukset

- 11 REPowerEU-suunnitelman** hyväksymisen jälkeen EU vähensi riippuvuuttaan Venäjältä tuoduista fossiilisista polttoaineista. REPowerEU-suunnitelman rahoittamiseksi on kuitenkin saatu aikaan investointeja pääasiassa elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen avulla, eikä niitä voida pitää riittävinä uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia ja rajatylittäviä yhteenliitöntöjä koskevien korotettujen tavoitteiden saavuttamiseen. REPowerEU-suunnitelmassa ei myöskään säädetty vaikuttavista hallintovälineistä, joilla voidaan seurata sen täytäntöönpanoa ja mitata luotettavasti sen saavutuksia. Komissiolla ei myöskään ollut riittäviä valtuuksia tehostaa täytäntöönpanoa, eivätkä komissio ja jäsenvaltiot pystyneet esittämään evidenssiä siitä, puututtiinko arvioitujen investointitarpeiden ja todellisuudessa toteutuneiden investointien väliseen eroon muilla keinoilla ja millä tavoin.

Komission REPowerEU-suunnitelman hallinnointiin käyttämät keskeiset EU:n välineet eivät takaa suunnitelman täytäntöönpanon vaikuttavaa seurantaa ja ohjausta

- 12 REPowerEU-suunnitelman** tarkoituksena oli käyttää energiaunionia ja ilmastotoimia koskevan EU:n hallintokehyksen keskeisiä välineitä. REPowerEU-suunnitelmassa todettiin, että kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat ovat keskeisiä REPowerEU-tavoitteiden saavuttamisen kannalta, ja siinä suunniteltiin, että komissio raporttoisi REPowerEU-suunnitelman edistymisestä pääasiassa energiaunionin tilaa koskevassa katsauksessa ja ilmastotoimissa edistymistä koskevassa kertomuksessa, jotka laaditaan kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevien kaksivuotisten edistymisraporttien perusteella. Komissiolla on kehyksen puitteissa valtuudet arvioida, ovatko kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen mukaisia, ja antaa ei-sitovia suosituksia. Lisäksi komissio seuraa tavoitteiden saavuttamisessa edistymistä jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella, mutta lainsäädännössä ei edellytetä näiden tietojen luotettavuuden todentamista. Näillä välineillä ei lähtökohtaisesti varmisteta, että komissio voi vaikuttavalla tavalla ohjata REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoa (ks. kohdat [22](#) ja [23](#)).

13 Päivitetyt kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvut eivät riitä kaikkien REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi 11 jäsenvaltion otoksen osalta, että päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa ei annettu riittävästi tietoa siitä, mitkä toimet tähtäsivät REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoon, miten ne rahoitetaan tai miten ne täydentävät jäsenvaltioiden REPowerEU-lukuihin sisältyviä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteitä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös, että kaikki jäsenvaltiot eivät olleet päivittäneet kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmiaan REPowerEU-suunnitelman tarpeiden kattamiseksi, koska Puola ei ole vieläkään päivittänyt suunnitelmaansa. Päivitetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa ei asetettu mitään Venäjän fossiilisista polttoaineista irtautumiseen liittyviä tavoitteita, eikä niissä tehty lisäsitoumuksia verkkojen 15 prosentin yhteenliitettävyydestä tavoitteen osalta REPowerEU-suunnitelman seurauksena. Lisäksi jäsenvaltioiden kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen välinen yhteys on yleisesti ottaen heikko, koska useimmissa suunnitelmissa on enintään epämääräisiä ristiviittauksia kyseisiin lukuihin sisältyviin toimenpiteisiin. Kaiken edellä esitetyn vuoksi on mahdotonta arvioida, voivatko jäsenvaltiot saavuttaa REPowerEU-suunnitelman tavoitteet ja kuroa umpeen arvioitujen investointitarpeiden ja tähän mennessä sidottujen määrien välisen merkittävän eron (ks. kohdat 24–26).

14 Komission arvioinnilla oli vain vähän vaikutusta päivitettyihin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin. Komissio antoi suosituksia vuonna 2023 toimitetuista päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien luonnoksista 20 jäsenvaltiolle. Suosituksilla pyrittiin varmistamaan, että päivitettyt kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat ovat energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen vaatimusten mukaisia. Koska suositukset eivät olleet sitovia, jäsenvaltiot käsittelivät niitä päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan vain osittain. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että komission olisi pitänyt antaa viidelle muullekin jäsenvaltiolle suositus päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien saattamisesta vastaamaan paremmin REPowerEU-suunnitelman tavoitteita ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa kuvattuja toimenpiteitä (ks. kohdat 27–32).

15 Edistymisraportit eivät nykyisessä muodossaan tarjoa itsessään luotettavaa perustaa seurannalle, jota komissio toteuttaa REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoon tähtääville toimille. Kahden vuoden välein laadittavissa edistymisraporteissa ei anneta riittävästi tietoa REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanemiseksi toteutettavien toimien tilanteen arvioimista varten. Suurin osa raporteista ei sisällä tietoja yksityisesti rahoitetuista investoinneista, koska tästä ei tehty pakollista täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2022/2299, jonka komissio hyväksyi jäsenvaltioiden määräenemmistöllä. Vuoden 2025 loppuun mennessä neljä jäsenvaltiota ei ollut toimittanut kokonaisuudessaan toista kaksivuotista edistymisraporttiaan, jonka määräaika oli maaliskuussa 2025. Komissio arvioi edistymistä näiden kaksivuotisten raporttien perusteella, mutta se ei todenna niiden perustana olevien tietojen luotettavuutta, koska sitä ei edellytetä lakisääteisesti. Komissio tarkastaa tietojen johdonmukaisuutta ainoastaan rajallisesti. Tilintarkastustuomioistuim havaitti merkittäviä epä johdonmukaisuuksia ja virheellisiä tietoja, jotka vaikuttavat avoimuuteen ja vertailtavuuteen jäsenvaltioiden välillä ja siten myös vuotuisissa energiaunionin tilaa koskevassa katsauksessa ja ilmastotoimissa edistymistä koskevassa kertomuksessa esitettyjen tietojen luotettavuuteen. Näissä kahdessa kertomuksessa ei myöskään esitetä yksityiskohtaista EU:n tason selvitystä REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanemiseksi toteutetuista toimista tai niiden konkreettisista saavutuksista (ks. kohdat [33–38](#) ja [45](#)).

Suositus 1

Vahvistetaan energiaunionia ja ilmastotoimia koskevan kehysten täytäntöönpanoa tukevia välineitä

Komission olisi vahvistettava energiaunionia ja ilmastotoimia koskevaa kehystä siten, että kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat muutetaan toimintapoliittisesta asiakirjasta luotettavaksi ja kattavaksi välineeksi, jolla on selkeät aikataulut, vastuualueet ja tuloksellisuuden seurantakehys, täsmentämällä, että

- a) kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa yksilöidään selkeästi tarvittavat investoinnit ja niiden rahoituslähteet, ja niitä tuetaan konkreettisilla toimenpiteillä sekä selkeillä tuloksellisuusindikaattoreilla.
- b) komissio on vahvistanut välineitä, joilla varmistetaan, että kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat ovat energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen vaatimusten mukaisia, ja todennetaan jäsenvaltioiden seurantakertomuksissa annettujen tietojen luotettavuus.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen uudelleentarkastelun yhteydessä.

Elpymis- ja palautumistukivälinettä ja sen REPowerEU-lukuja ei voida pitää tärkeimpänä REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamista edistävänä välineenä.

16 REPowerEU-suunnitelmalla aikaansaadut lisäinvestoinnit jäävät toistaiseksi merkittävästi vähäisemmiksi kuin arvioitu 300 miljardin euron investointitarve vuoteen 2030 mennessä.

Tämä viittaa siihen, että REPowerEU-suunnitelman aikaansaamat tosiasialliset lisäinvestoinnit eivät ehkä riitä sovittujen tavoitteiden saavuttamiseen tai siihen, että komission alustava arvio on saattanut olla yliarvioitu. Komissio oli vuonna 2022 arvioinut, että alun perin ehdotettujen REPowerEU-tavoitteiden – mukaan lukien 55-valmiuspaketin kunnianhimoisemmat tavoitteet – saavuttamiseksi tarvittiin noin 300 miljardia euroa lisäinvestointeja. Komissio totesi myös, että näiden investointien rahoittamiseen käytettiin pääosin elpymis- ja palautumistukivälinettä ja sen REPowerEU-lukuja. Uusia rahoituslähteitä ei ehdotettu. Saataville asetetusta määrästä (lähes 300 miljardista eurosta) jäsenvaltiot sitoivat REPowerEU-lukuihinsa vain 65 miljardia euroa eli 22 prosenttia kokonaismäärästä (25 miljardia euroa päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksien huutokauppaamisella rahoitettuja avustuksia ja 40 miljardia euroa lainoja). Koheesiopolitiikasta tai Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) ei tehty siirtoja. Suunnitelmiin tehtyjen viimeisimpien muutosten jälkeen kokonaismäärä oli huhtikuussa 2026 yhteensä 54,3 miljardia euroa (18 prosenttia). Komissio ennakoi, että kansalliset julkiset ja yksityiset investoinnit saattavat kuroa umpeen kuilun elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen nojalla sidotun määrän ja koko REPowerEU-suunnitelman arvioitujen investointitarpeiden välillä. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastus kuitenkin osoitti, että komissio ja jäsenvaltiot eivät pystyneet esittämään näyttöä tämän oletuksen tueksi. Tässä vaiheessa on vielä epäselvää, miten REPowerEU-suunnitelma voidaan panna kaikilta osin täytäntöön (ks. kohdat 39–46).

17 Elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa ei vastattu riittävällä tavalla joihinkin eurooppalaisessa ohjausjaksossa määritettyihin nykyisiin strategisiin haasteisiin, kuten rajayhdysjohtoihin liittyviin haasteisiin.

Jäsenvaltiot käsitelivät suurelta osin 50:tä prosenttia tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen kohteena olleista REPowerEU-tavoitteisiin liittyvistä maakohtaisista osasuosituksista ja 22:ta prosenttia vain marginaalisesti. Ne eivät käsitelleet kuutta prosenttia osasuosituksista. Lisäksi vain kaksi kymmenestä jäsenvaltiosta, joille annettiin vuonna 2023 maakohtainen suositus rajatylittävien yhteenliittäntöjen kehittämisestä (20 prosenttia), sisällytti kehittämiseen tähtäviä toimenpiteitä elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihinsa (ks. kohdat 47–56).

Suositus 2

Hankitaan kattavaa, ajantasaista ja luotettavaa tietoa kaikkien REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanemiseksi toteutettavien toimien nykyisestä rahoitusvajeesta

Komission olisi pyydettävä jäsenvaltioita toimittamaan vuosittain tietoja kaikkien REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanemiseen tähtäävien toimien talousarvioista ja rahoituslähteistä.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: vuoden 2026 loppuun mennessä.

EU on vähentänyt merkittävästi riippuvuuttaan Venäjän fossiilisista polttoaineista, mutta REPowerEU-lukuihin sisältyvillä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteillä voidaan edistää puhtaan energian tuotantokapasiteettia ja rajatylittäviä yhteenliitäntöjä vain rajallisesti

- 18** Vaikka EU:n riippuvuus Venäjän fossiilisista polttoaineista on vähentynyt, haasteita on edelleen. REPowerEU-suunnitelman tuloksena muiden fossiilisten polttoaineiden kuin maakaasun tuonti Venäjältä kiellettiin EU:n pakotteiden nojalla. Tämä vähensi merkittävästi öljyn ja vähemmässä määrin myös kaasun tuontia. Merkittäviä haasteita on edelleen, koska EU:hun tuli edelleen jonkin verran venäläistä öljyä epäsuorasti kolmansien maiden kautta ja eräät jäsenvaltiot toivat edelleen huomattavan määrän maakaasua. Uudessa asetuksessa (EU) 2026/261 vahvistetaan oikeudellisesti sitova kaasun tuontia Venäjältä koskeva asteittainen kiello, jonka tuloksena kaasun tuonti lopetetaan vaiheittain kokonaan vuoden 2027 loppuun mennessä. Asetuksen säännöksissä ei kuitenkaan määrätä suoria seuraamuksia jäsenvaltioille, jotka eivät noudata kielloa. Energiamarkkinoiden tämänhetkinen kehitys korostaa tarvetta nopeuttaa monipuolistamista ja estää jatkossa liiallinen riippuvuus yhdestä toimittajasta (ks. kohdat [58–65](#)).

19 Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetut uusiutuvia energialähteitä koskevat toimenpiteet, joilla on selkeät määrälliset tavoitteet, lisäävät puhtaan energian tuotantokapasiteettia vain vähän ja pääasiassa aurinkoenergian osalta. Komission arvioiden mukaan REPowerEU-lukuihin sisältyvien elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteiden odotetaan saavan aikaan vähintään 20 gigawatin uusiutuvan energian lisäkapasiteetti vuoteen 2026 mennessä. Tämä on alle 20 prosenttia REPowerEU-suunnitelmassa arvioidusta uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin suunnitellusta 103 gigawatin lisäämistavoitteesta. Tilintarkastustuomioistuimen analyysissä todettiin kuitenkin, että elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin sisältyvistä 45:stä uusiutuvia energialähteitä koskevasta toimenpiteestä vain 12:lla oli selkeät ja mitattavissa olevat tavoitteet, joiden yhteismäärä oli 1,6 gigawattia. Tässä yhteydessä tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että elpymis- ja palautumistukivälineen välitavoitteilla ja tavoitteilla seurataan usein menoja tai sopimusten määrää, mutta niissä ei mainita tuotoksia, kuten mega- tai gigawatteina ilmaistua luotua lisäkapasiteettia. Tämä vaikeuttaa sen määrittämistä, miten näissä elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuissa toimenpiteissä on edistytty uusiutuvan energian lisäkapasiteetin saavuttamisessa. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että suurin osa elpymis- ja palautumistukivälineestä RePower-lukujen puitteissa rahoitetuista uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin investoinneista kohdistuu aurinkovoimaloihin, kun taas tuulivoimalahankkeet ovat aliedustettuina REPowerEU-suunnitelmassa esitettyihin arvioihin verrattuna. Tämä johtuu pääasiassa pitkistä lupa- ja toimitusajoista, mikä ylläpitää EU:n riippuvuutta fossiilisten polttoaineiden merkittävästä tuonnista (ks. kohdat [66–76](#)).

20 Elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa ei keskitytä riittävästi rajayhdysjohtoihin, mikä on heikentänyt mahdollisuuksia parantaa sähköalan sisämarkkinoiden tehokkuutta ja integraatiota. Varsinaiset rajatylittävät yhteenliitänthankkeet ovat monimutkaisia, ja niiden täytäntöönpanoaikataulu on paljon pidempi kuin elpymis- ja palautumistukivälineen elinkaari ja ne ovat sen vuoksi vaikeasti toteutettavissa. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi vain kolme REPowerEU-toimenpidettä, jotka koskivat kahden jäsenvaltion rajayhdysjohtoja. Yksi näistä toimenpiteistä peruutettiin myöhemmin. Kahdeksan jäsenvaltiota ei sisällyttänyt tällaisia toimenpiteitä, vaikka ne olivat saaneet maakohtaisen osasuosituksen rajayhdysjohtojen kehittämisestä. Rajatylittävyyttä tai useiden maiden kattamista koskevan kriteerin laajan määritelmän ansiosta jäsenvaltiot pystyivät kuitenkin luokittelemaan 76 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-toimenpiteistään siten, että niiden katsottiin täyttävän vaatimuksen rajatylittävästä tai useita maita koskevasta ulottuvuudesta tai vaikutuksesta. Tämä ylitti merkittävästi muutetussa elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa asetetun 30 prosentin tavoitteen. Tilintarkastustuomioistuimen arvion mukaan useimmat näistä toimenpiteistä olivat rutiininomaisia kansallisia toimenpiteitä, joilla vähennettiin riippuvuutta fossiilisista polttoaineista tai energian kysyntää, eikä niihin liittynyt suoraa rajatylittävää tekijää (ks. kohdat [78–82](#)).

Suositus 3

**Varmistetaan EU:n rahoituksen vaikuttava käyttö
REPowerEU-suunnitelmaan sisältyvien puhtaaseen energiaan
siirtymistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi**

Ottaessaan käyttöön tulevia EU:n rahoitusvälineitä sellaisten toimenpiteiden tueksi, joilla pyritään saavuttamaan energia- ja ilmastotavoitteet puhtaan energian tuotannon tai verkon vahvistamisen osalta, komission olisi varmistettava, että

- a) näihin toimenpiteisiin sisältyy selkeitä, tuloskeskeisiä tavoitteita, jotka liittyvät nimenomaisesti kyseisiin energia- ja ilmastotavoitteisiin
- b) näitä toimenpiteitä tuetaan määrittämällä rahoitusvälineessä realistisia aikatauluja, jotka mahdollistavat kunnianhimoisten ja monitahoisten toimenpiteiden toteuttamisen, ja varmistamalla riittävä rahoitus jatkotoimiin.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: ehdotettaessa tulevia välineitä, joilla edistetään puhtaan energian tuotantoa tai verkon vahvistamista.

Suositus 4

Parannetaan tulevissa rahoitusvälineissä puhtaaseen energiaan siirtymistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävien rajatylittävien toimenpiteiden määrittelyä ja hallinnointia

Ottaessaan käyttöön tulevia EU:n rahoitusvälineitä, joilla tuetaan puhtaaseen energiaan siirtymistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseen tähtääviä rajatylittäviä toimenpiteitä, komission olisi

- a) määriteltävä selkeästi tekijät, joiden perusteella hanke voidaan katsoa aidoksi usean maan hankkeeksi (kuten rajayhdysjohtohankkeeksi), ja asetettava kullekin hankkeeseen osallistuvalla jäsenvaltiolla yksilölliset tavoitteet, ja
- b) parannettava keskeisten rajatylittävien investointien hallinnointia, jotta varmistetaan näiden strategisten investointien oikea-aikainen ja vaikuttava toteuttaminen.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: ehdotettaessa tulevia välineitä, joilla pyritään tukemaan puhtaaseen energiaan siirtymistä koskevien tavoitteiden saavuttamiseen tähtääviä rajatylittäviä toimenpiteitä.

21 **Komission REPowerEU-suunnitelman saavutusten arvioinnissa käyttämä evidenssipohja on heikko.** Elpymis- ja palautumistukivälineen tuloksellisuuskehystä ei muutettu siten, että sen tarkoituksena olisi erityisesti seurata ja arvioida REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa saatuja tuloksia. Ainoassa uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin lisäämistä käsittelevässä yhteisessä indikaattorissa ei vaadita raportoimaan erikseen, mikä liittyy alkuperäiseen tavoitteeseen ja mikä REPowerEU-suunnitelman käyttöönnotosta johtuvaan lisätavoitteeseen. Muita keskeisiä tavoitteita, erityisesti riippuvuuden vähentämistä Venäjän fossiilisista polttoaineista ja rajatylittävän yhteenliitântäkapasiteetin parantamista, ei käsitellä yhdessäkään elpymis- ja palautumistukivälineen yhteisessä indikaattorissa. Lisäksi elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen toimenpiteiden välitavoitteiden ja tavoitteiden nykyinen kuvaus REPowerEU-luvuissa ei aina mahdollista määrällisten tulosten tai vaikutusten arviointia. Elpymis- ja palautumistukivälineen ulkopuolella ei ole erityistä velvollisuutta kerätä jäsenvaltioiden tasolla luotettavia tietoja, joiden perusteella voitaisiin määrittää REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden mukaisesti toteutettujen toimien tulokset ja vaikutukset ja raportoida niistä komissiolle. Tilintarkastustuomioistuimen tarkastushavaintojen perusteella on epäselvää, miten komissio aikoo arvioida, miltä osin venäläisten fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentymisen ja REPowerEU-suunnitelman muissa tietyissä tavoitteissa (kuten uusiutuvan energian tuotantokapasiteetissa tai rajayhdysjohdoissa) saavutetun edistymisen voidaan katsoa liittyvän jäsenvaltioiden REPowerEU-suunnitelman mukaisesti toteuttamiin toimiin tai muihin toimiin tai toimenpiteisiin, jotka edelsivät REPowerEU-suunnitelmaa tai eivät liity siihen. Mitattavissa olevien tavoitteiden määrittelyssä ja elpymis- ja palautumistukivälineellä toteutettavien toimenpiteiden tulosten seurannassa vuoden 2026 jälkeen on merkittäviä puutteita. Asiaankuuluvien REPowerEU-indikaattoreiden ja luotettavien tuloksellisuustietojen puuttuminen tekee elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-suunnitelmaa koskevien toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnista erittäin haastavaa (ks. kohdat [91–93](#)).

Suositus 5

Kehitetään ja käytetään asianmukaisia tuloksellisuusindikaattoreita REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamisen arvioimiseksi asiaankuuluvissa raportointivälineissä

Jotta REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamista voidaan arvioida asiaankuuluvissa raportointivälineissä, komission olisi

- a) määriteltävä REPowerEU-suunnitelman asiaankuuluviin tavoitteisiin nimenomaisesti liittyvät tuloksellisuusindikaattorit, jotka ovat riittävän selkeitä ja määrällisesti mitattavia
- b) varmistettava, että jäsenvaltiot soveltavat näitä indikaattoreita ja että niiden raporttoimat tiedot täyttävät korkeat laatu- ja luotettavuusvaatimukset.

Toteuttamisen tavoiteajankohta: muutettaessa energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annettua asetusta tai ehdotettaessa tulevia välineitä, jotka liittyvät REPowerEU-suunnitelman tavoitteisiin, tai mukautettaessa asiaankuuluvia raportointivälineitä.

Tilintarkastustuomioistuimen havainnot tarkemmin

Komission REPowerEU-suunnitelman hallinnointiin käyttämät keskeiset EU:n välineet eivät takaa suunnitelman täytäntöönpanon vaikuttavaa seuranta- ja ohjausta

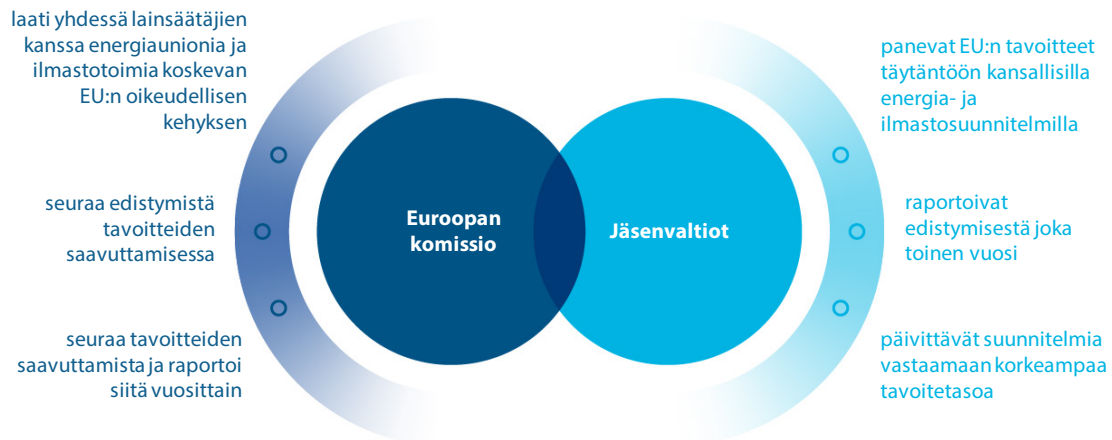
REPowerEU-suunnitelmassa oli tarkoitus hyödyntää EU:n energiaunionin ja ilmastotoimien sekä elpymis- ja palautumistukivälineen hallintokehysten keskeisiä välineitä

- 22** EU:n toimet energiaunionin saavuttamiseksi ja ilmastomuutoksen torjumiseksi perustuvat aloitteisiin, joissa otetaan huomioon vuosien mittaan kehittyvät tavoitteet. Näitä keskeisiä aloitteita kuvataan [liitteessä III](#). Energiaunionin ja ilmastotoimien hallintokehyksen keskeiset osa-alueet:

- **Tavoitteet:** EU:n tavoitteena on saavuttaa ilmastoneutraalius vuoteen 2050 mennessä. Vuodelle 2030 on asetettu välitavoitteita, jotka koskevat kasvihuonekaasujen vähentämistä 55 prosentilla vuoteen 1990 verrattuna useilla eri osa-alueilla tai sektoreilla toteutettavilla toimilla. Näistä tavoitteista tehtiin oikeudellisesti sitovia vuoden 2021 eurooppalaisella ilmastolailla. REPowerEU-toimilla olisi pyrittävä lisäämään uusiutuvien energialähteiden osuutta EU:n energian kokonaisloppukulutuksesta 40 prosentista 42,5 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä, vähentämään EU:n energian kokonaiskysyntää 11,7 prosenttia vuoden 2030 ennustettuun energiankulutukseen (vuoden 2020 viiteskenaarion perusteella) verrattuna. Korkeammalle asetettujen tavoitteiden odotetaan lisäävän uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia arviolta 103 gigawatilla (41 gigawattia tuulivoimaa ja 62 gigawattia aurinkoenergiaa)⁶.
- **Keskeiset hallintovälineet:** 1) Kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat (NECP) eli jäsenvaltioiden komissiolle vuosina 2019 ja 2020 toimittamat ja vuosina 2023–2024 tarkistettavat toimintapoliittiset asiakirjat, joissa esitetään EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi vuosina 2021–2030 toteutettavat kansalliset politiikat ja toimenpiteet, 2) kaksivuotiset edistymisraportit, joita hyödynnetään valvonnassa, koska niissä seurataan kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien täytäntöönpanon edistymistä edellä kuvattujen tavoitteiden saavuttamisessa, ja 3) komission energiaunionin tilaa koskeva katsaus ja ilmastotoimien edistymistä koskeva kertomus, joissa esitetään vuotuinen arvio EU:n edistymisestä ilmasto- ja energiatavoitteiden saavuttamisessa ja vahvistetaan seuraavat vaiheet tulevalle vuodelle.
- **Tehtävät:** Kuten [kaaviossa 4](#) esitetään, komissio ja lainsäätäjät (Euroopan parlamentti ja neuvosto) ovat laatineet energiaunionia ja ilmastotoimia koskevan EU:n oikeudellisen kehyksen. Jäsenvaltiot vastaavat EU:n tavoitteiden täytäntöönpanosta kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin sisältyvillä toimilla, raportoivat edistymisestä joka toinen vuosi ja päivittävät kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat vastaamaan REPowerEU-suunnitelmasta johtuvaa korkeampaa tavoitetasoa. Komissio seuraa tavoitteiden saavuttamista ja raportoi siitä vuosittain energiaunionin tilaa koskevassa katsauksessa ja ilmastotoimien edistymistä koskevassa kertomuksessa sekä muilla keinoilla (komissiolla on esimerkiksi valtuudet arvioida, ovatko kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen vaatimusten mukaisia, ja antaa ei-sitovia suosituksia).

⁶ SWD(2022) 230 final.

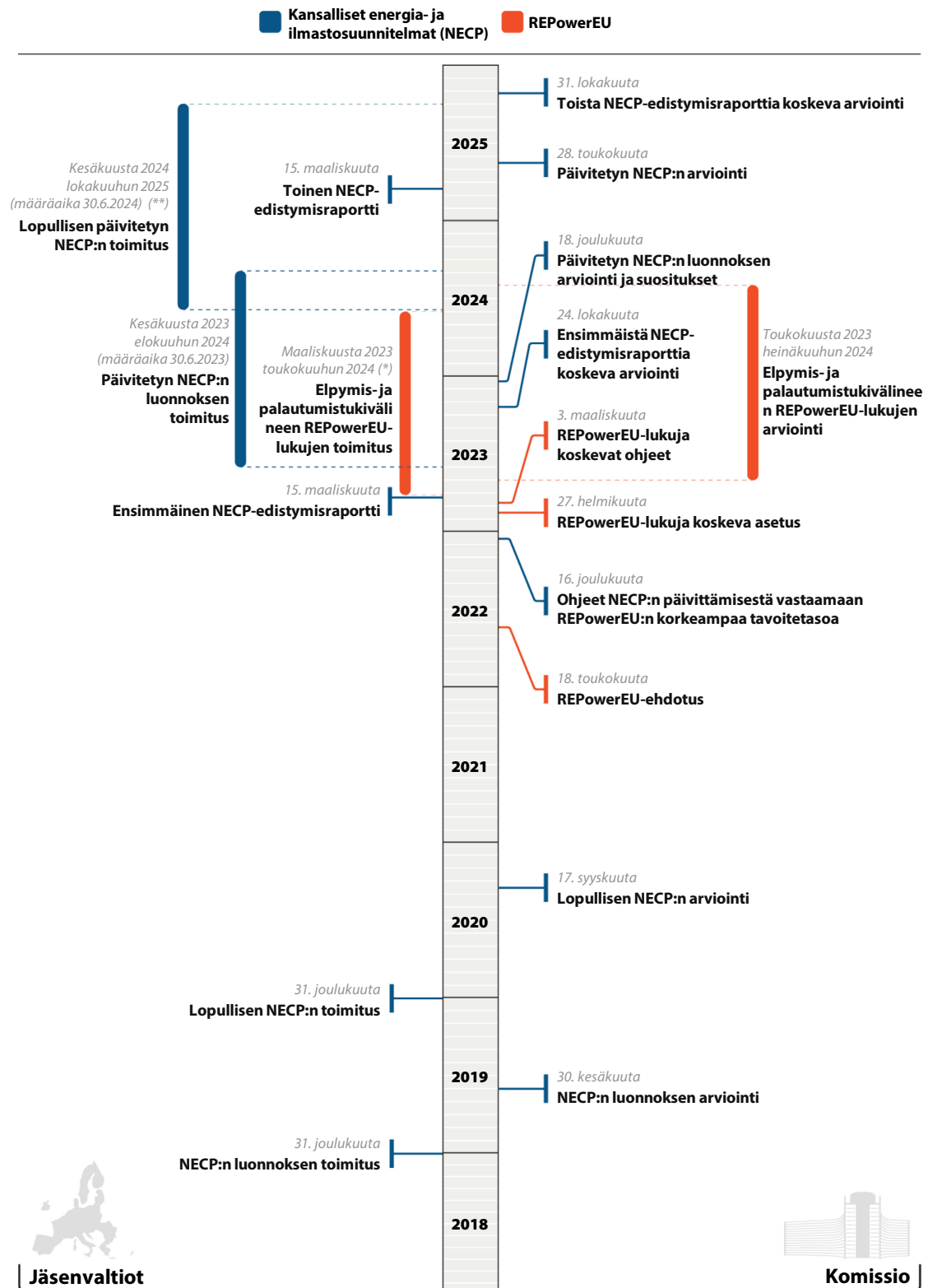
Kaavio 4 | Energiaunionia ja ilmastotoimia koskevissa EU:n hallintokehyksissä määritetyt tehtävät

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

23 REPowerEU-suunnitelman mukaan kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia, kaksivuotisia edistymisraportteja sekä energiaunionin tilaa koskevaa katsausta ja ilmastotoimia koskevaa kertomusta käytetään REPowerEU-tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävien toimien suunnittelussa ja seurannassa, ja REPowerEU-suunnitelma sisällytetään näin ollen vaikuttavalla tavalla energiaunionia ja ilmastotoimia koskevaan EU:n hallintokehykseen. **Kaaviossa 5** esitetään aikataulu, jossa kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat on laadittava ja päivitettävä REPowerEU-suunnitelman huomioon ottamiseksi. Lisäksi elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuja säännellään elpymis- ja palautumistukivälineen hallintokehyksellä. **Kaaviossa 6** esitetään molempien kehysten tärkeimmät vaiheet. Kuten kahdessa seuraavassa osiossa kuvaillaan tarkemmin, tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että REPowerEU-suunnitelmaa ei ole sisällytetty hyvin energiaunionia ja ilmastotoimia koskevaan EU:n hallintokehykseen, koska REPowerEU-suunnitelman hallinnointiin tarkoitetut keskeiset EU:n välineet eivät takaa, että komissio voi seurata ja ohjata suunnitelman täytäntöönpanoa vaikuttavasti.

Kaavio 5 | Kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien ja REPowerEU-suunnitelman aikataulu

(*) Poikkeus: Bulgaria toimitti REPowerEU-lukunsa huhtikuussa 2025.

(**) Poikkeus: Puola ei ole vielä toimittanut lopullista päivitettyä kansallista energia- ja ilmastosuunnitelmaansa.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Kaavio 6 | REPowerEU-suunnitelman sisällyttäminen energiaunionin ja ilmastotoimien sekä elpymis- ja palautumistukivälineen hallintokehyksiin – päävaiheet

 Energiaunionin ja ilmastotoimien hallinto (REPowerEU-suunnitelman hallinto)
 Elpymis- ja palautumistukivälineen hallinto (elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin sisältyville toimenpiteille)

	Etukäteen	Jälkikäteen
 Jäsenvaltiot	 päivittävät kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmansa REPowerEU-suunnitelman ja päivitetyn ilmastotoimia koskevan asetuksen uusiutuvan energian tavoitteiden mukaisesti sisällyttävät REPowerEU-luvut kansallisiin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin	 toimittavat kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskevat kaksivuotiset edistymisraportit toimittavat toimenpiteistä edistymisraportin kahdesti vuodessa ja elpymis- ja palautumistukivälineen yhteisiä indikaattoreita koskevan raportin
 Komissio	 arvioi kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat ja antaa ei-sitovia suosituksia arvioi elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvut ja neuvosto hyväksyy ne	 laatii a) energiaunionin tilaa koskevan katsauksen b) ilmastotoimien edistymistä koskevan kertomuksen päivittää elpymis- ja palautumistukivälineen tulostaulun ja laatii vuosikertomuksen elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon edistymisestä

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Tarkistettut kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvut eivät riitä kaikkien REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen

- 24** Energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen⁷ mukaan kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien on tarkoitus ohjata ilmasto- ja energiasiirtymään tarvittavia investointeja ja auttaa siten saamaan liikkeelle yksityistä ja julkista rahoitusta. REPowerEU-suunnitelmassa todettiin, että kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat ovat keskeisiä REPowerEU-tavoitteiden saavuttamisen kannalta⁸. Näin ollen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivittämisestä annetuissa komission ohjeissa⁹ todettiin, että jäsenvaltioiden olisi kuvattava, millainen osuus elpymis- ja palautumissuunnitelman REPowerEU-luvuilla on päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien täytäntöönpanossa, tehtävä ristiviittauksia elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin ”kunkin asiaankuuluvan politiikan ja toimenpiteen yhteydessä” ja ilmoitettava, millainen osuus kansallisilla energia- ja ilmastosuunnitelmilla on elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen täydentämisessä.
- 25** Tilintarkastustuomioistuin tutki, missä määrin REPowerEU-suunnitelma vaikutti päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa asetettuihin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin, ja keskittyi erityisesti siihen, miten niillä vähennetään riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista, lisätään uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia ja vahvistetaan rajatylittäviä yhteenliitäntöjä. Tilintarkastustuomioistuin arvioi myös, voisiko komissio käyttää päivitettyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia hallintovälineenä ohjatakseen REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoa. Lopuksi tilintarkastustuomioistuin arvioi yhteyttä elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin ja sitä, onko komissio tehnyt perusteellisen arvioinnin näistä yhteyksistä.

⁷ Asetus (EU) 2018/1999, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta.

⁸ COM(2022) 230 final, s. 4.

⁹ Komission tiedonanto: Ohjeet jäsenvaltioille vuosien 2021–2030 kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien päivittämisestä (2022/C 495/02).

26 Tilintarkastustuomioistuon havaitsi, että kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia ei ollut saatettu riittävällä tavalla vastaamaan REPowerEU-suunnitelman tavoitteita ja että niiden yhteys elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin oli heikko.

Tilintarkastustuomioistuon havaitsi viisi keskeistä puutetta.

- On epäselvää, oliko komissiolla kokonaiskuva jäsenvaltioiden tärkeimmistä tarpeista ja siitä, miten niihin vastataan, koska monien jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvut hyväksyttiin näkemättä päivitettyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia. Kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien sisällössä ja rakenteessa oli myös merkittäviä eroja vakimuotoisesta sisällysluettelosta¹⁰ huolimatta, mikä vaikeuttaa maiden välistä vertailua ja komission arviointia.
- Toiseksi, Puolan lopullinen päivitetty kansallinen energia- ja ilmastosuunnitelma puuttuu, mikä estää REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa edistymisen kattavan arvioinnin. Tämä johtuu siitä, että Puola on elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-varojen suurin edunsaaja 24,5 miljardin euron osuudella (38 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen sidotusta kokonaismäärästä).
- Kolmanneksi, useimmissa lopullisissa päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa ei asetettu nimenomaisia tavoitteita riippuvuuden vähentämiseksi Venäjän fossiilisista polttoaineista (kuten energialähteiden monipuolistamista koskevia tavoitteita REPowerEU-suunnitelmassa edellytetyn mukaisesti), eikä niissä tehty mitään lisäsitoumuksia verkkojen 15 prosentin yhteenliitettävyydestä tavoitteen osalta REPowerEU-suunnitelman seurauksena (ks. kohta 31). Kaikista 27 jäsenvaltiosta vain 16 saattoi uusiutuvan energian tavoiteosuutensa vastaamaan REPowerEU-suunnitelmasta johtuvia korkeampia tasoja (ks. kohta 30).

¹⁰ Asetus (EU) 2018/1999, liite I.

- Neljänneksi, 27 jäsenvaltiosta vain 15 tekee kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan ristiviittauksia elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin sisältyviin elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettaviin toimenpiteisiin. Tilintarkastustuomioistuin katsoo arviointinsa perusteella, että vain kolme jäsenvaltiota (Alankomaat, Portugali ja Unkari) esitti kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissaan selkeät yhteydet kaikkiin elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen toimenpiteisiin. Kaiken kaikkiaan lopullisissa päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa mainitaan vain 35 prosenttia REPowerEU-lukuihin sisältyvistä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteistä.
- Viidenneksi, tilintarkastustuomioistuimen otokseen sisältyneissä lopullisissa päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa ei nimenomaisesti esitetty uusien lisätoimenpiteiden yhteyttä REPowerEU-suunnitelmaan muutoin kuin sellaisten toimenpiteiden osalta, jotka sisältyivät jo elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin. Tämä yhteys on välttämätön, jotta voidaan esittää 235 miljardin euron arvoiset toimet, joita tarvitaan puhtaan siirtymän tavoitteiden saavuttamiseksi aikataulussa. Tilintarkastustuomioistuin tutki yksityiskohtaisesti 11 jäsenvaltion lopullisia päivitettyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia, joiden kohdalla elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen osuus sidotusta kokonaismäärästä oli 54 prosenttia (65 miljardia euroa). Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että yli puolet elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen sidotusta rahoituksesta saavien edunsaajien päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa ei annettu kaikkia keskeisiä tietoja, jotka koskevat REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanemiseksi toteutettavia uusia lisätoimia (kuten tietoja niiden arvioituista investointikustannuksista ja siitä, miten ne rahoitetaan ja miten ne täydentävät elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin sisältyviä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteitä). Näin ollen komissio ei saa kattavaa kuvaa jäsenvaltioiden suunnitteilla tai meneillään olevista investoinneista uusiutuviin energialähteisiin tai muihin niihin liittyviin energiahankkeisiin ja siitä, miten ne rahoitetaan (käyttämällä muita EU:n tai kansallisia varoja, yksityisiä varoja tai niiden yhdistelmää). Ei myöskään ole mahdollista arvioida, aikovatko tai miten jäsenvaltiot aikovat kuroa umpeen merkittävän eron REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoon tarvittavien lisäinvestointien – komission arvion mukaan 300 miljardin euron – ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa sidottujen 65 miljardin euron välillä (ks. kohdat [05](#) ja [44](#)).

27 Komissio antoi ei-sitovan suosituksen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelman ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen välisen vastaavuuden parantamisesta 20 jäsenvaltiolle (ks. [taulukko 1](#)). Komission mukaan kuusi jäsenvaltiota oli ottanut saamansa suosituksen huomioon kaikilta osin. Tilintarkastustuomioistuimen analyysi osoittaa kuitenkin, että yksikään näistä kuudesta jäsenvaltiosta ei ollut ottanut huomioon suositusta, jonka mukaan niiden olisi parannettava päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien ja REPowerEU-suunnitelman tai -luvun täytäntöönpanemiseen tähtäävien toimien välisen yhteyden kuvaamista.

Taulukko 1 | Yhteenvedo päivitettyihin kansallisiin energia- ja ilmastosuunnitelmiin esitetyistä suosituksista, jotka koskevat yhteyttä REPowerEU-suunnitelmaan tai elpymis- ja palautumisvälineen REPowerEU-lukuihin

	Euroopan komissio		Euroopan tilintarkastustuomioistuin	
Päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien (NECP) luonnosten arviointi	7	NECP:t, jotka eivät edellytä suosituksia	2	
	20	NECP:t, jotka edellyttävät suosituksia	25	
	Yhteensä → 27		27	
Suositusten täytäntöönpanon arviointi	6	Suosituksista noudatettu kaikilta osin	0	
	9	Suosituksista noudatettu osittain	15	
	1	Suosituksista ei noudatettu	1	
	4	Suosituksista ei arvioitu (*)	4	
	0	Komissio jättänyt suosituksen huomiotta	5	
	20		25	

* Tilanne toukokuussa 2025.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission lopullisista päivitettyistä kansallisista energia- ja ilmastosuunnitelmista tekemän arvioinnin ja kyseistä arviointia koskevan Euroopan tilintarkastustuomioistuimen arvioinnin perusteella.

28 Tilintarkastustuomioistuin katsoo oman analyysinsä perusteella, että viisi seitsemästä jäsenvaltiosta, joille komissio ei antanut suosituksia vuoden 2023 päivitetystä kansallisista energia- ja ilmastosuunnitelmista (Tanska, Kreikka, Ranska, Itävalta ja Romania), ei viitannut selkeästi REPowerEU-lukujensa elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettuihin toimenpiteisiin päivitetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman luonnoksessa tai lopullisessa päivitetystä kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa. Näin ollen tilintarkastustuomioistuin katsoo, että komission olisi pitänyt antaa näille viidelle jäsenvaltiolle suositus päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien saattamisesta vastaamaan paremmin REPowerEU-suunnitelman tavoitteita ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen toimenpiteitä (ks. laatikko [1](#)).

Laatikko 1

Lopullinen päivitetty kansallinen energia- ja ilmastosuunnitelma ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvut eivät vastanneet toisiaan – Ranska

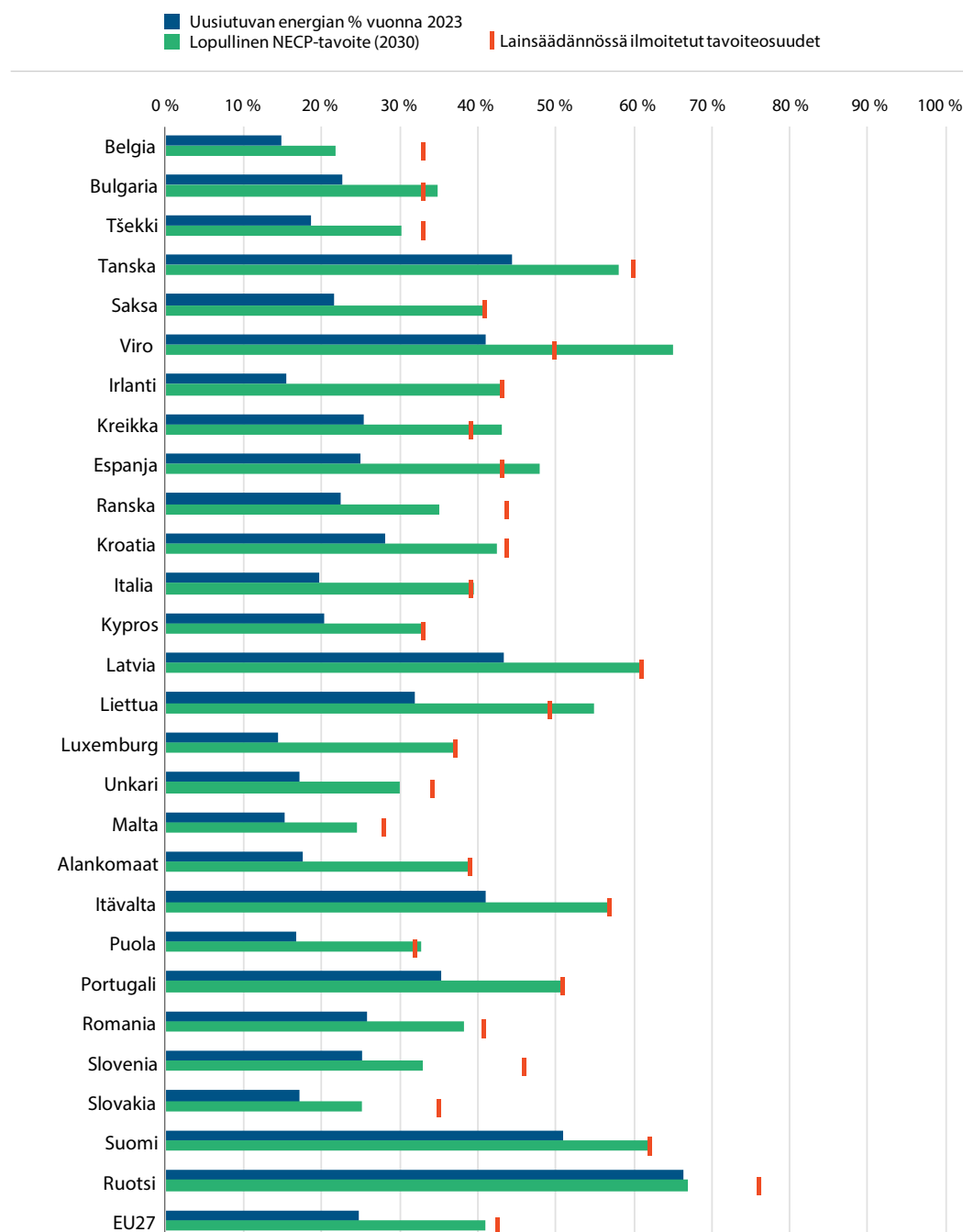
Komissio ei antanut Ranskalle suositusta vuoden 2023 päivitetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman luonnoksen saattamisesta vastaamaan muita suunnitteluasiakirjoja, kuten elpymis- ja palautumissuunnitelmaa ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukua. Arvioinnissaan komissio havaitsi, että päivitetyn suunnitelman luonnoksessa ei ilmoitettu elpymis- ja palautumistukivälineen rahoituksen osuutta eikä viitattu selkeästi REPowerEU-lukuun tai muutettuun elpymis- ja palautumissuunnitelmaan.

Komissio arvioi lopullisen päivitetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman vuonna 2025 ja totesi, että se ei kata riittävällä tavalla elpymis- ja palautumissuunnitelman tärkeimpiä uudistuksia ja investointeja, joilla edistetään energiaunionin tavoitteiden ja panosten täytäntöönpanoa. Arvioinnissa havaittiin myös, että lopullisesta päivitetystä suunnitelmasta jätettiin pois useita elpymis- ja palautumissuunnitelman toimenpiteitä. Yksi pois jätetyistä toimenpiteistä oli julkisten rakennusten energiaperusparannuksia koskeva toimenpide, jota tuettiin 6,4 miljardilla eurolla elpymis- ja palautumistukivälineen avustuksina.

- 29** Tilintarkastustuomioistuimen näkemyksen mukaan komissio ei tehnyt erityisarviointia varmistaakseen, että päivitetyt kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat vastasivat riittävällä tavalla REPowerEU-suunnitelman tavoitteita ja REPowerEU-luvuissa esitettyjä elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettuja toimenpiteitä. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että yli puolessa kansallisista energia- ja ilmastosuunnitelmista komissio oli keskittynyt arvioimaan suunnitelmien ja elpymis- ja palautumissuunnitelman vastaavuutta ainoastaan yleisellä tasolla. Komissio ei toimittanut mitään näyttöä siitä, että se olisi arvioinut nimenomaisesti vastaavuutta REPowerEU-lukujen ja niihin liittyvien elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen toimenpiteiden kanssa.
- 30** REPowerEU-suunnitelman tuloksena uusiutuvan energian direktiiviä muutettiin siten, että EU:n sitova uusiutuvan energian tavoite vuodelle 2030 nostettiin 42,5 prosenttiin. Jäsenvaltiot viittaavat siihen, että uusiutuviin energialähteisiin liittyviä tavoiteosuuksia on korotettu päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa verrattuna vuonna 2019 annettuihin alkuperäisiin suunnitelmiin. Ne eivät kuitenkaan ilmoita korkeamman tavoitetason tueksi selkeitä ja määrällisesti mitattavia toimenpiteitä, joille olisi määritelty toteutettavaa lisätuotantokapasiteettia koskevat tavoitteet. Ilman näitä tietoja ei ole mahdollista arvioida, voidaanko REPowerEU-suunnitelmassa asetetut asteittaiset aurinko- tai tuulienergiatavoitteet saavuttaa (ks. [liitteessä IV](#) oleva linkki 1 tilintarkastustuomioistuimen tekemään kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien täytäntöönpanotoimenpiteiden vertailuun). Lisäksi 27 jäsenvaltiosta 11 ilmoittaa kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa kokonaistavoitetta koskevat vuoden 2030 osuudet, jotka ovat edelleen pienemmät kuin energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetussa asetuksessa vahvistettujen sääntöjen¹¹ perusteella lasketut lakisääteiset tavoitteet (ks. [kaavio 7](#)).

¹¹ Ks. edellisessä alaviitteessä mainittu asiakirja, liite II.

Kaavio 7 | Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus kussakin jäsenvaltiossa: vuoden 2023 toteutuneet luvut verrattuna lopullisissa päivitetetyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa ilmoitettuihin ja lakisääteisiin tavoiteosuuksiin

Huomautus: EU:n laajuksen arvioinnin aikaan Puola ja Viro toimittivat päivitetty luvut, jotka perustuivat julkisia kuulemisia varten saatavilla olleisiin lopullisten kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien versioihin (joita ei ollut vielä toimitettu virallisesti). Belgian tiedot ovat peräisin päivitetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman luonnoksesta, koska se ei ole toimittanut komissiolle lopullista päivitettyä suunnitelmaansa eikä alustavasti päivitettyä määrää.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin [lopullisten päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien EU:n laajuksen arvioinnin](#) perusteella.

31 Tilintarkastustuomioistuimen analyysi osoitti myös, että REPowerEU-suunnitelmalla ei ollut olennaista vaikutusta päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa ilmoitettuihin tavoitteisiin, jotka liittyivät riippumattomuuteen Venäjän fossiilisista polttoaineista tai rajatylittävään sähköverkkojen yhteenliitettävyyteen (ks. [liitteessä IV](#) oleva linkki 2 tilintarkastustuomioistuimen tekemään EU27-maiden kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien tavoitteiden vertailuun):

- Yksikään jäsenvaltio ei selkeästi sitoutunut määrällisiin tavoitteisiin venäläisten fossiilisten polttoaineiden tuonnin osuuden pienentämiseksi. Itse asiassa joissakin päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa annetaan tästä asiasta vielä vähemmän tietoa kuin vuoden 2019 suunnitelmissa (ks. esimerkki [laatikossa 2](#)).
- Kaikkiaan 12 jäsenvaltiota¹² on jo ylittänyt lainsäädännössä vahvistetun vaatimuksen 15 prosentin rajatylittävän yhteenliitettävyyden saavuttamisesta vuoteen 2030 mennessä, mutta saavutus edeltää REPowerEU-suunnitelmaa eikä ole suunnitelman ansiota. Lopuista 15 jäsenvaltiosta yksikään ei antanut uusia sitoumuksia tämän vaatimuksen täyttämiseksi ja useat jäsenvaltiot eivät ehkä täytä sitä. Tämä vaatimus on kuitenkin olennaisen tärkeä REPowerEU-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Laatikko 2

Päivitettyssä kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa on vähemmän tietoa venäläisen kaasun tuonnin vaiheittaisesta lopettamisesta kuin vuonna 2019 – Unkari

Päivitetyn kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelman luonnoksen arvioinnin jälkeen [komissio suositteli](#), että Unkari toimittaisi yksityiskohtaisempia tietoja muun muassa suunnitelmistaan monipuolistaa toimituksia siirtymällä pois venäläisestä kaasusta. Unkari ei ottanut tätä suositusta huomioon, vaan toimitti jopa vähemmän tietoja kuin vuoden 2019 kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa. Sen lopullisessa päivitettyssä kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa mainitaan energiatoimitusten monipuolistamista, Venäjän fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentämistä ja kysynnän vähentämisen edistämistä koskeva tavoite, mutta siinä ei enää esitetä mahdollisia vaihtoehtoisia skenaarioita kaasun tuonnin monipuolistamiseksi. Vuoden 2019 alkuperäiseen kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaan sisältyneestä taulukosta kävi ilmi, että Unkari ennakoi kaikissa skenaarioissa Venäjältä tulevan tuonnin pysyvän vakaana kolmessa miljardissa kuutiometrissä vuodessa, vaikka vaihtoehtoisissa lähteissä oli eroja.

¹² Tanska, Viro, Kroatia, Latvia, Liettua, Luxemburg, Unkari, Malta, Alankomaat, Itävalta, Slovenia ja Ruotsi.

- 32** Kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia päivitetään seuraavan kerran vuoden 2030 jälkeisellä kaudella osana energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen tulevaa uudelleentarkastelua. Näin ollen komissio ei voi nykytilanteessa seurata, korjaavatko jäsenvaltiot edellä kuvatut puutteet.

Edistymisraportit eivät ohjaa REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoa eivätkä auta seuraamaan sitä

- 33** Komissio seuraa edistymistä 55-valmiuspaketin tavoitteiden saavuttamisessa energiaunionin tilaa koskevan katsauksen ja ilmastotoimien edistymistä koskevan kertomuksen avulla. Molemmat perustuvat suoraan tietoihin, jotka jäsenvaltiot antavat kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien osalta kahden vuoden välein toimitettavissa edistymisraporteissa. Niitä täydennetään [REPowerEU – 3 years on](#) -raportilla. Tähän mennessä on toteutettu kaksi kaksivuotista raportointisykliä (maaliskuussa 2023 ja maaliskuussa 2025), mutta aikataulun noudattaminen on heikentynyt. Vain kolme jäsenvaltiota toimitti edistymistä koskevan vuoden 2025 kaksivuotisraportin ajoissa (verrattuna seitsemään jäsenvaltioon vuonna 2023), ja joulukuuhun 2025 mennessä neljä jäsenvaltiota¹³ ei ollut vielä toimittanut koko raporttia, joka sisältäisi kaikki 23 pakollista liitettä.

¹³ Belgia, Unkari, Itävalta, Romania.

34 Toisin kuin kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien osalta, lainsäädännössä ei edellytetä, että komission olisi todennettava kaksivuotisten edistymisraporttien tietojen luotettavuus. Komissio kuitenkin käyttää edistymisraporttien tietoja arvioidakseen EU:n ja kansallisten tavoitteiden saavuttamisen edistymistä. Suurin osa raporteista ei sisällä tietoja yksityisesti rahoitetuista investoinneista, koska tästä ei tehty pakollista täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2022/2299. Tilintarkastustuomioistuimen analyysissä käytiin läpi yhdeksän jäsenvaltion¹⁴ kaksivuotiset edistymisraportit (joiden osuus ilmoitetuista yksityisistä investoinneista oli 99,9 prosenttia – ks. [liite V](#)) ja havaittiin merkittäviä epä johdonmukaisuuksia kahdeksassa niistä ja erityisesti Saksan ilmoittamissa tiedoissa (ks. esimerkki [laatikossa 3](#) ja kohta [45](#)). Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että neljä jäsenvaltiota¹⁵ toimitti rahoituksen raportointia koskevan taulukon¹⁶ tyhjänä ilmoittamatta edes pakollisia tietoja (ks. [liite V](#)). Kaksivuotisia edistymisraportteja ei näin ollen voida käyttää luotettavana perustana REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanotoimien seurantaa varten.

¹⁴ Saksa, Ranska, Kypros, Liettua, Alankomaat, Unkari, Puola, Slovenia ja Slovakia.

¹⁵ Tšekki, Irlanti, Italia ja Itävalta.

¹⁶ Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2022/2299 liite XIII.

Laatikko 3

Kaksivuotisten edistymisraporttien tiedoissa on puutteita ja investointikustannuksia on ilmoitettu liian suuriksi – Saksa

Toisessa kaksivuotisessa edistymisraportissaan vuonna 2025 Saksa ilmoitti kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa toimenpiteisiin tehtävien toteutuneiden ja suunniteltujen, yksityisten ja julkisten investointien kokonaismääräksi 557,7 miljardia euroa, mikä on yli 70 prosenttia kaikista 27 jäsenvaltion ilmoittamista investoinneista (ks. [liite V](#)).

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin Saksan raportissa annetuissa tiedoissa useita puutteita, joiden vuoksi suunnitellut investoinnit ja toteutuneet saavutukset raportoitiin liian suuriksi:

- Se ilmoitti rahoitusta koskevia tietoja vain 11 prosentista kansallisen energia- ja ilmastosuunnitelmansa politiikkoja ja toimenpiteitä eli 30 politiikasta ja toimenpiteestä, kun niitä oli yhteensä 266.
- Se ilmoitti tuleviksi investoinneiksi (vuodesta 2024 alkaen) yhteensä 360 miljardia euroa, josta 320 miljardia euroa (88,9 prosenttia) liittyi vuosina 2016–2022 toteutettuun valtiontukiohjelmaan, johon sisältyi todellisia investointeja noin 9,5 miljardia euroa eli vain kolme prosenttia ilmoitetuista kustannuksista.
- Erään toisen toimenpiteen osalta Saksa raportoi, että arvioidut investoinnit olivat 288 miljardia euroa, mukaan lukien vuoteen 2023 mennessä jo käytetyt 60 miljardia euroa. Toimenpiteen ennakoidut investoinnit vuoden 2023 jälkeen ovat kuitenkin nolla.

35 Vuoden 2025 energiaunionin tilaa koskevassa katsauksessa ja ilmastotoimia koskevassa kertomuksessa ei ilmoiteta yksityiskohtaisesti, miten REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanemiseksi toteutettavissa toimissa edistytään tavoitteiden saavuttamisen tai konkreettisten saavutusten osalta. Euroopan ympäristökeskuksen tekemässä erillisessä vuoden 2025 kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien edistymisraportteja koskevassa arvioinnissa¹⁷ korostetaan, että aikataulujen noudattaminen on heikentynyt, rahoitusta koskevat tiedot ovat vähentyneet, politiikkojen ja toimenpiteiden kattavuus on supistunut ja komission tekemissä suunniteltuja, toteutettuja ja jäljellä olevia investointeja koskevissa tietojen paikkansapitävyyden tarkastuksissa on käynyt ilmi epä johdonmukaisuuksia.

¹⁷ Overview of Reported Integrated National Climate and Energy Policies and Measures in Europe in 2025.

- 36** Kesäkuussa 2025 julkaistussa [REPowerEU – 3 years on](#) -raportissa yliarvioidaan myös edistymistä, sillä siinä luetaan REPowerEU-suunnitelman ansioksi vanhoilla tai suunnitelmaan liittymättömillä hankkeilla aikaansaatuja saavutuksia. Yksi esimerkki tästä on Baltian maiden irtautuminen Venäjän verkosta (ks. [laatikossa 7](#) oleva esimerkki). Ilmoitettua tuulienergian tuotantokapasiteetin lisäystä vuonna 2024 ei myöskään voida pitää REPowerEU-suunnitelman ansiona, koska tämäntyyppisen tuulienergiահанккeen toteutus aika on tavallisesti seitsemän–kahdeksan vuotta. Komissio julkaisi huhtikuussa 2026 tarkastuksen päättämisen määräajan jälkeen REPowerEU – 4 years on -raportin. Nelivuotisraportissa on kuitenkin sama rajoite, joka havaittiin jo aiemmassa tilannekatsauksessa: vaikka siinä kuvataan edistymistä REPowerEU-tavoitteiden saavuttamisessa, siinä ei arvioida, missä määrin raportoidut tulokset johtuvat REPowerEU-toimenpiteistä eikä jo aiemmin käytössä olleista politiikkatoimista tai muista tekijöistä.
- 37** Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös, että komissio oli jo energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annettua asetusta¹⁸ arvioidessaan havainnut suurimman osan näistä puutteista alkuperäisten kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien ja ensimmäisen kaksivuotisia edistymisraportteja koskevan kierroksen (maaliskuussa 2023) yhteydessä¹⁹. Tilintarkastustuomioistuin havaitsi toisella kaksivuotisten edistymisraporttien kierroksella (maaliskuussa 2025) samat puutteet ja uusia puutteita. Komissio ei ole vielä kyennyt ratkaisemaan puutteita ja aikoo käsitellä niitä energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetun asetuksen ja sen täytäntöönpanoasetuksen tulevan uudelleentarkastelun yhteydessä.
- 38** Tilintarkastustuomioistuin toteaa, että hallintokehyksellä puututaan vain osittain vaikuttavasti tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen piiriin kuuluviin osa-alueisiin. Lisäksi päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen välinen yhteys oli heikko. Kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat ja edistymisraportit, joiden oli tarkoitus olla keskeisiä hallintovälineitä REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanon ohjaamisessa ja seuraamisessa, eivät täyttäneet tätä tehtäväänsä.

¹⁸ Asetus (EU) 2018/1999, 45 artikla.

¹⁹ COM(2024) 550 final, 11.9.2024.

Elpymis- ja palautumistukivälinettä ja sen REPowerEU-lukuja ei voida pitää tärkeimpänä REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamista edistävänä välineenä

REPowerEU-suunnitelmalla aikaansaadut lisäinvestoinnit jäävät toistaiseksi merkittävästi vähäisemmiksi kuin arvioitu 300 miljardin euron investointitarve vuoteen 2030 mennessä

- 39** Komissio arvioi, että REPowerEU-suunnitelmasta johtuvien tehostettujen 55-valmiuspaketin tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittaisiin noin 300 miljardia euroa vuoteen 2030 mennessä²⁰. Komissio totesi, että elpymis- ja palautumistukiväline on REPowerEU-suunnitelman rahoittamisen ytimessä²¹, ja tämän perusteella ehdotuksessa elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen muuttamisesta asetettiin saataville lähes 300 miljardia euroa REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoon tähtäävien toimenpiteiden rahoittamiseksi. Tämä rahoitus oli tarkoitus saada pääasiassa jäsenvaltioiden jo käytettävissä olevista EU:n varoista, pääasiassa käyttämättömistä elpymis- ja palautumistukivälineen lainoista (225 miljardia euroa). Siihen sisältyi myös 75 miljardia euroa avustuksia, jotka saatiin pääasiassa huutokauppaamalla [markkinavakausvarannossa](#) olevia päästökauppajärjestelmän päästöoikeuksia (20 miljardia euroa) ja tekemällä vapaaehtoisia siirtoja muista EU:n välineistä, kuten koheesiopolitiikasta tai maaseuturahastosta (enintään 50 miljardia euroa) (ks. [kaavio 3](#)).
- 40** Tilintarkastustuomioistuin tutki, käyttivätkö jäsenvaltiot näitä vaihtoehtoja ja saiko REPowerEU-suunnitelma aikaan julkisia tai yksityisiä lisäinvestointeja, myös elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteiden tai kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien toimien avulla.

²⁰ SWD(2022) 230 final, s. 5.

²¹ REPowerEU-suunnitelma, Euroopan komissio.

- 41** Tilintarkastustuomioistuimen [lausunnossa 04/2022](#) todettiin jo, että alkuperäiset elpymis- ja palautumistukivälineen kohdentamisperusteet eivät vastanneet REPowerEU-suunnitelmaan liittyviä tarpeita ja tavoitteita, kuten jäsenvaltioiden eriasteista riippuvuutta venäläisestä energiasta tai huomattavia eroja uusiutuvien energialähteiden osuuksissa energialähdevalikoimasta. Fossiilisia polttoaineita koskevan kriteerin myöhempi lisääminen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen muuttamisen²² yhteydessä paransi tilannetta, mutta vastasi vain osittain tilintarkastustuomioistuimen huolenaiheeseen. Tilintarkastustuomioistuin varoitti myös, että saataville asetettu rahoitus perustui vahvasti siihen, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön käyttämättömiä elpymis- ja palautumistukivälineen lainoja tai siirtävät varoja muista EU:n politiikoista.
- 42** Jäsenvaltiot sitoivat REPowerEU-luvuissa vain 65 miljardia euroa (22 prosenttia) saataville asetetuista 300 miljardista eurosta, ja siitä 25 miljardia euroa oli pääasiassa päästökauppajärjestelmän huutokaupoista peräisin olevia avustuksia. Jäsenvaltioiden käytettävissä jo olevista EU:n varoista, kuten koheesiopolitiikasta ja maaseuturahastosta, ei tehty siirtoja. Vain kahdeksan jäsenvaltiota käytti elpymis- ja palautumistukivälineen lainoja (ks. [taulukko 2](#) ja tarkemmat tiedot [liitteessä II](#)). Suunnitelmiin tehtyjen viimeisimpien muutosten jälkeen kokonaismäärä oli huhtikuussa 2026 yhteensä 54,3 miljardia euroa (18 prosenttia). Lisäksi vaarana on, että tällä hetkellä sidottu määrä pienenee entisestään (ks. kohta [85](#)).

Taulukko 2 | REPowerEU: saataville asetettu rahoitus vs. tosiasiallinen kohdentaminen (miljardia euroa)

	Avustukset	Lainat	Yhteensä
Käytettävissä olevat varat	75	225	300
Toteutuneet sitoumukset	24,7	29,6	54,3
Toteutuneet käytettävistä (%)	33 %	13 %	18 %

Huomautus: luvut miljardeina euroina.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin REPowerEU-suunnitelman lokakuun 2025 tilanteen perusteella.

- 43** Komission esittämä 300 miljardin euron arvio perustui pikemminkin makrotaloudelliseen malliin kuin yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tehtyyn tarkkaan arvioon investointitarpeista. Komissiolla ei ollut yksityiskohtaista luetteloa investoinneista, joita tarvitaan REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanemiseksi kussakin jäsenvaltiossa.

²² Asetus (EU) 2023/435.

- 44** Komissio ennakoi, että kansalliset julkiset ja yksityiset investoinnit saattavat kuroa umpeen kuilun elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen nojalla sidotun määrän (54,3 miljardia euroa) ja koko REPowerEU-suunnitelman arvioitujen investointitarpeiden (300 miljardia euroa) välillä. Komissio ei kuitenkaan pystynyt esittämään näyttöä tämän oletuksen tueksi. Kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa määrällisesti esitetty tai kaksivuotisissa edistymisraporteissa ilmoitetut REPowerEU-investointien arvioidut kustannukset jäävät merkittävästi pienemmiksi kuin alun perin arvioidut tarpeet (ks. [liitteessä IV](#) oleva linkki 1 Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tekemään kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien täytäntöönpanotoimenpiteiden vertailuun (2024 vs. 2019)). Koska useimmissa kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa ei yleisesti ottaen esitetä tarkkoja talousarvotietoja, näiden toimenpiteiden rahallista arvoa tai tarkkoja rahoituslähteitä on mahdotonta arvioida luotettavasti.
- 45** Nämä tiedot eivät todennäköisesti ole saatavilla edes jälkikäteen, koska kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien kaksivuotisissa edistymisraporteissa ei ole pakollista raportoida yksityisestä rahoituksesta²³. Tarkastetuista 21 jäsenvaltiosta kymmenen (Bulgaria, Irlanti, Italia, Itävalta, Latvia, Luxemburg, Ruotsi Slovenia, Suomi, Tšekki) ei ilmoittanut lainkaan lukuja, kun taas loput 11 jäsenvaltiota ilmoittivat yhteensä 132 miljardia euroa yksityistä rahoitusta, josta Saksan osuus oli 88,5 prosenttia (ks. [liite V](#)). Tilintarkastustuomioistuimen analyysin mukaan nämä tiedot eivät ole luotettavia, kuten kohdassa [34](#) ja [laatikossa 3](#) selitetään.
- 46** Näin ollen on epäselvää, täyttävätkö jäsenvaltiot investointitarpeet, joita ei rahoiteta elpymis- ja palautumistukivälineestä, ja miten ne siinä tapauksessa aikoisivat rahoittaa kyseiset investoinnit. Tämä viittaa siihen, että REPowerEU-suunnitelmalla aikaansaadut todelliset investoinnit eivät välttämättä riitä kaikkien REPowerEU-tavoitteiden saavuttamiseen rahoituksen puutteen vuoksi, mikä vähentää merkittävästi REPowerEU-suunnitelman vaikutusta, ja/tai siihen, että komission alustava arvio oli yliarvioitu.

²³ Täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/2299, 1 artikla ja liite XIII.

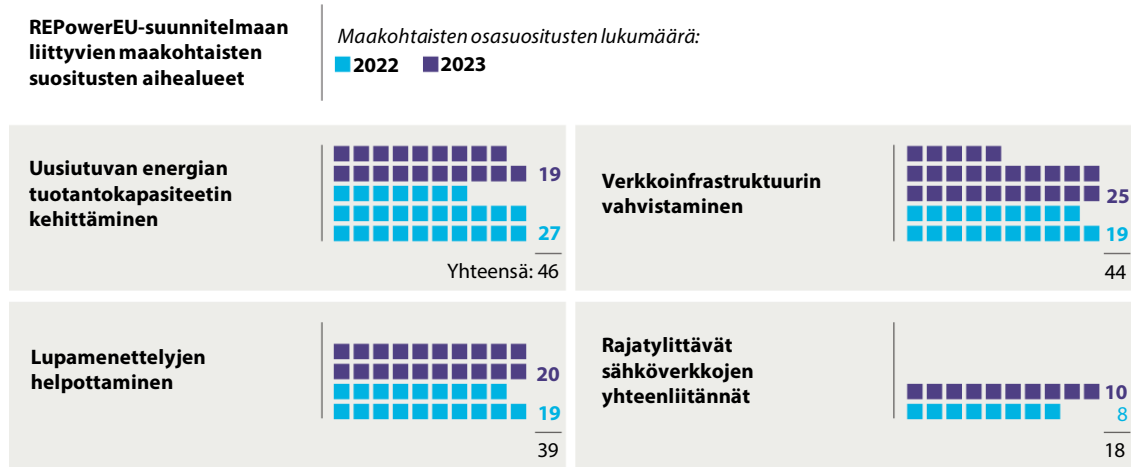
Elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa ei vastattu riittävällä tavalla joihinkin eurooppalaisen ohjausjakson strategiaan haasteisiin, kuten rajayhdysjohtoihin

- 47** Neuvosto hyväksyy eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä ja komission yksityiskohtaisen analyysin perusteella maakohtaisia suosituksia ja pyytää asianomaisia jäsenvaltioita toteuttamaan toimia havaittujen rakenteellisten haasteiden ratkaisemiseksi. Elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa edellytetään, että elpymis- ja palautumissuunnitelmiin sisältyvät uudistukset ja investoinnit ja näin ollen myös REPowerEU-luvut auttavat vastaamaan kaikkiin asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa yksilöityihin haasteisiin tai ”merkittävään osaan niistä”²⁴. Tilintarkastustuomioistuon arvioi, missä määrin elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin sisältyvillä toimenpiteillä vastattiin haasteisiin, jotka oli yksilöity tarkastuksen kohteena olleissa REPowerEU-tavoitteisiin liittyvissä maakohtaisissa osasuosituksissa (jäljempänä ’REPowerEU-ohjelmaan liittyvät maakohtaiset osasuositukset’).
- 48** Tilintarkastustuomioistuon on aiemmin todennut, että elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa tai komission toiminnassa ei ole määritelty, mikä muodostaa ”merkittävän osan” maakohtaisista suosituksista tai onko tätä vaatimusta noudatettava kullakin politiikan alalla vai koko elpymis- ja palautumissuunnitelman osalta²⁵. Toisin sanoen arviot siitä, koskevatko elpymis- ja palautumissuunnitelmaan sisältyvät investoinnit ja uudistukset merkittävää osaa maakohtaisista osasuosituksista, jäävät jossakin määrin harkinnanvaraisiksi.
- 49** Kaikille jäsenvaltioille annettiin vuosina 2022 ja 2023 REPowerEU-suunnitelmaan liittyviä maakohtaisia osasuosituksia. Tilintarkastustuomioistuon yksilöi 105 maakohtaista osasuositusta, jotka koskevat sen tarkastuksen piiriin kuuluvia REPowerEU-tavoitteita (ks. [liite IV](#)). Tilintarkastustuomioistuon ryhmitteli analyysinsä varten nämä vuosien 2022 ja 2023 REPowerEU-suunnitelmaan liittyvät maakohtaiset osasuositukset aihealueiden mukaan (ks. [taulukko 3](#)).

²⁴ Asetus (EU) 2021/241, 18 artiklan 4 kohdan b alakohta ja 19 artiklan 3 kohdan b alakohta.

²⁵ Erityiskertomus 21/2025, kohta 34.

Taulukko 3 | Tarkastuksen piiriin kuuluvat REPowerEU-suunnitelmaan liittyvät maakohtaiset osasuositukset vuosina 2022 ja 2023

Lähde: Tilintarkastustuomioistuin REPowerEU-suunnitelmaan liittyvien maakohtaisten suositusten pääasiallisten painopisteiden pohjalta.

Huomautus: osa maakohtaisista osasuosituksista kattaa useamman kuin yhden aihealueen.

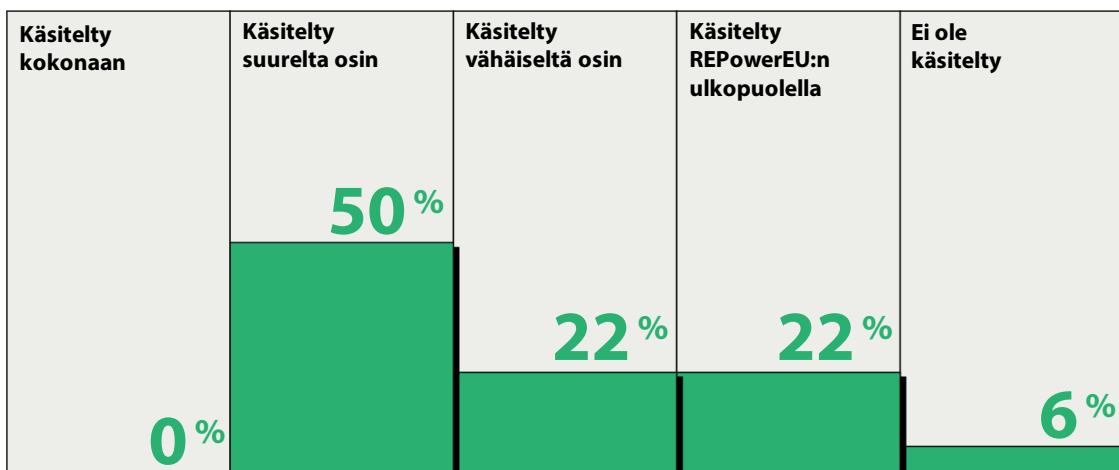
50 Tilintarkastustuomioistuimen analyysi osoittaa, että näiden maakohtaisten osasuositusten jakautumisessa eri aihealueille oli eroja vuosien 2022 ja 2023 välillä. Erityisesti havaittiin seuraavaa:

- vuoden 2022 maakohtaisissa osasuosituksissa suositeltiin, että kaikki jäsenvaltiot nopeuttavat uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoa, ottaen huomioon tietyt jäsenvaltiokohtaiset näkökohdat
- valtaosa vuoden 2023 maakohtaisista osasuosituksista oli tarkempia, ja niissä keskityttiin vaatimaan jäsenvaltioita vahvistamaan verkkoinfrastruktuuriaan ja asettamaan etusijalle uusiutuvia energialähteitä koskevien lupien nopeuttamisen, koska hidas ja monimutkainen lupamenettely haittaa niiden kehittämistä
- vuonna 2023 yli kolmasosa (kymmenen) kaikista jäsenvaltioista sai maakohtaisia osasuosituksia, joissa suositeltiin lisäämään investointeja rajatyöllisiin sähköverkojen yhteenliitännöihin.

51 Marraskuussa 2025 jäsenvaltiot olivat sisällyttäneet REPowerEU-lukuihinsa 267 toimenpidettä (173 investointia ja 94 uudistusta). Näistä elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuista toimenpiteistä 96 (48 uudistusta ja 48 investointia) koski tämän tarkastuksen kattamia kolmea REPowerEU-tavoitetta (ks. kohta [08](#)).

- 52** Tilintarkastustuomioistuon arvioi, missä määrin 96:lla elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetulla toimenpiteellä vastattiin havaittuihin REPowerEU-ohjelmaan liittyviin haasteisiin. Se perusti arvionsa kunkin toimenpiteen kuvaukseen ja neuvoston täytäntöönpanopäätöksen liitteeseen sisältyviin vastaaviin välitavoitteisiin ja tavoitteisiin. Tilintarkastustuomioistuin osoitti kunkin maakohtaisen osasuosituksen johonkin viidestä luokasta, jotka on kuvattu tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksessa ”Elpymis- ja palautumistukivälineen tuki liiketoimintaympäristön parantamiseen”²⁶.
- 53** Tilintarkastustuomioistuimen analyysissä havaittiin, että elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteillä pantiin täytäntöön 72:ta prosenttia REPowerEU:n asiaankuuluvista maakohtaisista osasuosituksista eri laajuudessa: 50:tä prosenttia suurelta osin ja 22:ta prosenttia vähäiseltä osin. Tilintarkastustuomioistuin toteaa myös, että elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteillä ei pantu yhtäkään maakohtaisista osasuosituksista täytäntöön kaikilta osin. Niistä 28 prosentista maakohtaisia osasuosituksia, joita ei pantu täytäntöön REPowerEU-lukuihin sisältyvillä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteillä, suurimmassa osassa (22 prosentissa) oli jo saavutettu merkittävää edistymistä tai ne oli pantu kokonaan täytäntöön vuonna 2025, eikä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteille ollut tarvetta (ks. [kaavio 8](#)).

Kaavio 8 | Tarkastuksen piiriin kuuluvien REPowerEU-suunnitelmaan liittyvien maakohtaisten osasuositusten täytäntöönpanon laajuus REPowerEU-luvuissa

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

²⁶ Erityiskertomus 21/2025, kohta 38.

- 54** Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös, että elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa käsiteltiin maakohtaisia osasuosituksia perusteellisemmin toisilla aihealueilla kuin toisilla. Esimerkiksi:
- yhteensä 20 jäsenvaltiolle annettiin maakohtainen osasuositus lupamenettelyjen yksinkertaistamisesta, ja niistä 18 jäsenvaltiota sisällytti REPowerEU-lukuunsa uudistuksia suosituksen täytäntöönpanemiseksi, mikä osoittaa REPowerEU-lukujen strategisen merkityksen tällä osa-alueella
 - kymmenelle jäsenvaltiolle annettiin maakohtainen osasuositus rajatylittävään sähköverkkojen yhteenliittämään tehtävien investointien lisäämisestä, ja vain kaksi (20 prosenttia) niistä sisällytti elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihinsa toimenpiteitä tähän haasteeseen vastaamiseksi (ks. kohta [81](#)).
- 55** Kun nämä tulokset koottiin yhteen jäsenvaltioiden tasolla, tilintarkastustuomioistuimen analyysissä piirtynyt kuva oli vaihteleva. Yksitoista 27 jäsenvaltiosta pani tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen piiriin kuuluvat vuosien 2022 ja 2023 maakohtaiset osasuositukset elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteillä täytäntöön suurelta osin ja 15 muuta jäsenvaltiota vain vähäiseltä osin. Bulgaria ei käsitellyt yhtäkään REPowerEU-suunnitelmaan liittyvää vuoden 2022 ja 2023 maakohtaista osasuositusta elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvussaan.
- 56** Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että REPowerEU-suunnitelman aikaansaamat todelliset lisäinvestoinnit, sellaisina kuin ne on ilmoitettu jäsenvaltioiden päivitettyissä kansallisissa energia- ja ilmastosuunnitelmissa tai kaksivuotisissa edistymisraporteissa, jäivät merkittävästi komission arviosta, jonka mukaan REPowerEU-tavoitteiden saavuttamiseen tarvitaan 300 miljardia euroa investointeja. Lähes kolmannesta REPowerEU-suunnitelmaan liittyvistä vuosien 2022 ja 2023 maakohtaisista osasuosituksista on joko pantu vähäiseltä osin täytäntöön REPowerEU-lukujen elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuilla toimenpiteillä tai niitä ei ole pantu lainkaan täytäntöön.

EU on vähentänyt merkittävästi riippuvuuttaan Venäjän fossiilisista polttoaineista, mutta REPowerEU-lukuihin sisältyvillä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteillä voidaan edistää puhtaan energian tuotantokapasiteettia ja rajatylittäviä yhteenliitöntöjä vain rajallisesti

- 57** Tilintarkastustuomioistuin arvioi, miten REPowerEU-suunnitelman puitteissa toteutetut toimet öljyn ja kaasun toimituslähteiden monipuolistamiseksi muualta kuin Venäjältä, uusiutuvien energialähteiden lisäämiseksi sähköntuotannossa ja rajatylittävien yhteenliitöntöjen parantamiseksi edistivät suunnitelman tavoitetta lopettaa riippuvuus Venäjän fossiilisista polttoaineista. Tilintarkastustuomioistuin tarkasti myös, toteutettiin elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetut REPowerEU-toimenpiteet oikea-aikaisesti, oliko käytössä vaikuttava tuloksellisuuden seurantajärjestelmä ja oliko tulosten tai vaikutusten saavuttamisesta näyttöä.

Vaikka EU:n riippuvuus Venäjän fossiilisista polttoaineista on vähentynyt, haasteita on edelleen

- 58** REPowerEU-suunnitelman tuloksena muiden fossiilisten polttoaineiden kuin kaasun (kaikissa muodoissa) tuonti Venäjältä kiellettiin EU:n pakotteiden nojalla. Suunnitelman tavoitteena oli kuitenkin lopettaa kaasuntuonti Venäjältä asteittain vuoteen 2027 mennessä. Suunnitelman mukaan tämä tavoite aiottiin saavuttaa lisäämällä kaasun monipuolistamista ja uusiutuvia kaasuja sekä aikaistamalla energiansäästöjä ja sähköistämistä, minkä avulla voidaan yhdessä tuottaa vuoteen 2027 mennessä määrä, joka vastaa vähintään 155:tä miljardia kuutiometriä Venäjältä tuotua kaasua²⁷. Tämä vastaa EU:hun vuonna 2021 tuodun venäläisen kaasun määrää²⁸. Lisäksi suunnitelmassa todettiin, että hiilen kysynnän väheneminen mahdollistaisi Venäjän hiilen tuonnin korvaamisen kokonaan vuoteen 2027 mennessä. Siinä ei suunniteltu öljyn kysynnän vähentämistä 55-valmiuspaketin ennusteisiin verrattuna²⁹.
- 59** Vuonna 2024 EU:n energian loppukulutus oli noin 878 miljoonaa öljykvivalenttitonnia (Mtoe). Tämä merkitsee 63 öljykvivalenttitonnin (seitsemän prosentin) vähennystä vuoteen 2021 verrattuna. Kaksi kolmasosaa tästä vähennyksestä johtui siitä, että maakaasun kulutus laski 20 prosenttia 215 miljoonasta öljykvivalenttitonista 172 miljoonaan öljykvivalenttitonniin. Tämän tuloksena maakaasun osuus EU:n energiankulutuksesta laski 3,2 prosenttiyksikköä 20 prosenttiin. Öljyn ja öljytuotteiden kulutus pysyi kuitenkin vuosina 2021–2024 ennallaan noin 328 öljykvivalenttitonissa. Niiden osuus EU:n energiankulutuksesta kasvoi 37,4 prosenttiin (lisäystä 2,8 prosenttiyksikköä vuodesta 2021) (ks. [kaavio 9](#)).

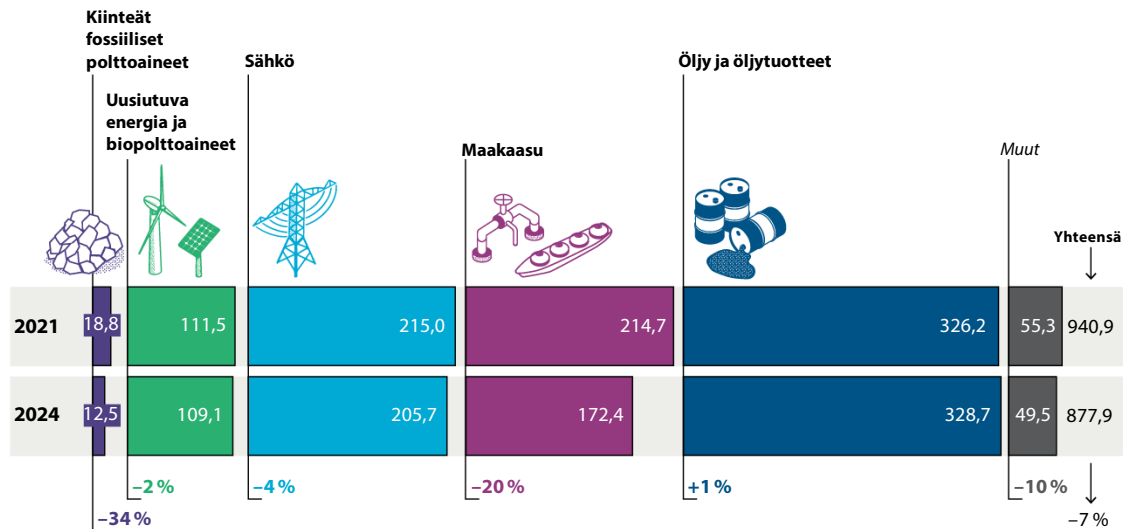
²⁷ SWD(2022) 230 final, s. 2, 4 ja 10.

²⁸ Quarterly report on European gas markets, s. 14 ja 16, Euroopan komissio, 2021.

²⁹ SWD(2022) 230 final, s. 10.

Kaavio 9 | EU27-maiden energian loppukulutus energian kantajan mukaan (Mtoe)

miljoonaa öljykvivalenttitonnia

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin Eurostatin tietojen perusteella.

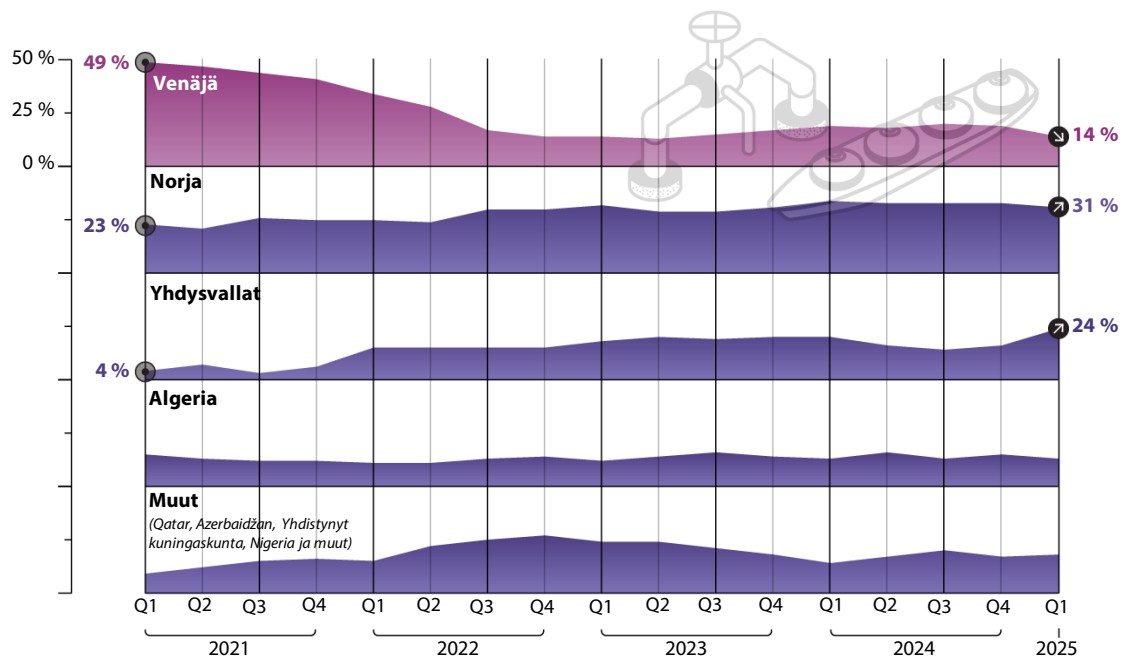
Huomautus: Ilmaisulla ”muut” tarkoitetaan valmistettuja kaasuja, lämpöä, turvetta ja turvetuotteita ja uusiutumaton jätettä.

60 Komission lukujen mukaan Venäjän fossiilisten polttoaineiden tuonti on vähentynyt jyrkästi vuodesta 2021 lähtien, mikä vähentää EU:n riippuvuutta Venäjän toimituksista (ks. [liite VI](#)). Vuonna 2024 koko EU toi 12 miljoonaa tonnia venäläistä öljyä, kun vuonna 2021 määrä oli 112,5 miljoonaa tonnia. Venäjän fossiilisia polttoaineita tuodaan edelleen EU:hun epäsuorasti kolmansien maiden (esimerkiksi Turkin, Kiinan tai Intian) kautta. Näiden kolmansien maiden kautta tai Venäjän varjolaivaston säiliöaluksilla tuodun venäläisen öljyn määrästä ei kuitenkaan ole luotettavia tietoja. Venäläisen kaasun tuonnissa EU:hun on tapahtunut vähemmän edistymistä. Vaikka EU asetti öljyn tuonnille osittaisia pakotteita ja kohdisti toimia pakotteiden kiertämiseen pyrkivää varjolaivastoa vastaan, se ei määrännyt mitään pakotteita Venäjältä putkikaasuna tai nesteytettynä maakaasuna tuotavalle kaasulle. Ainoa poikkeus on nesteytetyn maakaasun jälleenlaivauskielto EU:n satamissa. Se on ollut voimassa maaliskuusta 2025 lähtien, ja sitä sovelletaan tosiasiallisesti vain kolmansiin maihin suuntautuvaan jälleenvientiin.

61 Kaiken kaikkiaan maakaasun tuonti Venäjältä väheni huomattavasti 153 miljardista kuutiometristä 38 miljardiin kuutiometriin vuosina 2021–2024. Vaikka toiset jäsenvaltiot (kuten Saksa) ovat vähentäneet merkittävästi venäläisen kaasun suoraa tuontiaan, toiset jäsenvaltiot tuovat edelleen merkittäviä määriä kaasua putkiston kautta. Nesteytetyn maakaasun tuonti Venäjältä kasvoi kuitenkin 67 prosenttia 12 miljardista kuutiometristä 20 miljardiin kuutiometriin vuosina 2021–2024. Komission tietojen mukaan osa jäsenvaltioista toi jopa enemmän venäläistä kaasua vuonna 2024 kuin vuonna 2021.

62 On tärkeää huomata, että REPowerEU-suunnitelman käyttöönoton jälkeen toteutetut nopeat toimet, erityisesti kaasuvarastojen täyttäminen lähes täyteen kapasiteettiin, ovat auttaneet varmistamaan kaasun toimitusvarmuuden talvisin kolme vuotta peräkkäin. Venäjän kaasuntuonnin vajetta on suurelta osin paikattu lisäämällä tuontia Norjasta (+5 prosenttiyksikköä) ja Yhdysvalloista (+20 prosenttiyksikköä). Viimeksi mainittu oli EU:n toiseksi suurin kaasuntoimittaja heinäkuussa 2025 (ks. [kaavio 10](#)). Energiamarkkinoiden tämänhetkinen kehitys korostaa tarvetta nopeuttaa monipuolistamista ja estää jatkossa liiallinen riippuvuus yhdestä toimittajasta.

Kaavio 10 | Kaasun tuonnin osuus neljännesvuosittain (Q)
kokonaismäärästä, joka sisältää tuonnin putkissa ja nesteytettynä maakaasuna

Lähde: Euroopan komissio, [Quarterly report on European gas markets](#), heinäkuu 2025.

- 63** Neljännessä elpymis- ja palautumistukivälineen vuosikertomuksessaan³⁰ komissio totesi, että venäläisen kaasun tuonti väheni ”[k]aikkien REPowerEU-suunnitelman yhteydessä tähän mennessä toteutettujen toimenpiteiden seurauksena”. Tilintarkastustuomioistuimen näkemyksen mukaan tässä päätelmässä ei oteta huomioon muita tekijöitä, jotka auttoivat myös vähentämään kaasun kulutusta – ja näin ollen tuontia – ja joilla ei ole syy-yhteyttä REPowerEU-suunnitelmaan. Tällaisia tekijöitä ovat muun muassa vuosien 2022–2023 ja 2023–2024 leudot talvet sekä korkeista energianhinnoista johtuva kotitalouksien ja yritysten alhaisempi kulutus. Ennen kaikkea tilintarkastustuomioistuimen analyysi kuitenkin osoittaa, että elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-toimenpiteet eivät ole vielä olleet keskeisessä roolissa yleisessä edistymisessä (ks. kohta [31](#)).
- 64** Joukko jäsenvaltioita pyysi 15. lokakuuta 2024 pidetyssä liikenne-, televiestintä- ja energianeuvoston kokouksessa komissiolta suurempaa avoimuutta Venäjän nesteytetyn maakaasun tuonnista EU:hun ja kannusti komissiota asettamaan tiukempia raportointivelvoitteita³¹. Komissio toteutti lisätoimia ja käynnisti toukokuussa 2025 Venäjän tuontienergiasta irtautumista koskevan etenemissuunnitelman. Lisäksi se antoi kesäkuussa 2025 lainsäädäntöehdotuksen³², jonka tarkoituksena oli lopettaa venäläisten fossiilisten polttoaineiden tuonti vuoteen 2027 mennessä. Lainsäätäjät hyväksyivät ehdotuksen 26. tammikuuta 2026, ja se tuli voimaan 3. helmikuuta 2026.
- 65** Uuden asetuksen mukaan jäsenvaltioiden on 1. maaliskuuta 2026 alkaen esitettävä komissiolle kansalliset monipuolistamissuunnitelmat, jotka sisältävät yksityiskohtaisia toimenpiteitä ja välitavoitteita Venäjältä tulevan suoran tai välillisen kaasun- ja öljytuonnin lopettamiseksi vaiheittain. Asetuksessa ei kuitenkaan ole nimenomaista säännöstä, jolla määrättäisiin seuraamuksia suoraan jäsenvaltioille, jotka eivät noudata kieltoa. Näin ollen täytäntöönpano perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 258 artiklan mukaiseen tavanomaiseen EU:n rikkomusmenettelyyn, joka voi viime kädessä johtaa asian saattamiseen Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi. Prosessin loppuun vieminen voi kestää useita vuosia. Asetuksessa ei myöskään käsitellä liikenne-, televiestintä- ja energianeuvoston esittämää pyyntöä raportointivelvoitteista, jotka koskisivat EU:n sisäisiä venäläisen nesteytetyn kaasun toimituksia.

³⁰ COM(2025) 637 final, s. 61.

³¹ “France calls for greater transparency on EU imports of Russian LNG”, S&P Global, 15. lokakuuta 2024.

“More transparency on Russian gas imports sought by EU countries, document shows”, Reuters, 14 lokakuuta 2024

³² COM(2025) 828 final.

Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetut uusiutuvia energialähteitä koskevat toimenpiteet, joilla on selkeät määrälliset tavoitteet, lisäävät puhtaan energian tuotantokapasiteettia vain vähän ja pääasiassa aurinkoenergian osalta

Elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen vaikutus 103 gigawatin lisätavoitteeseen on vähäinen

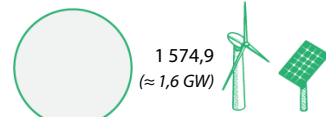
- 66** REPowerEU-lukuihin sisältyvillä elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuilla uusiutuvia energialähteitä koskevilla toimenpiteillä pyritään pääasiassa edistämään REPowerEU-suunnitelmassa asetettujen kunnianhimoisempien uusiutuvan energian tavoitteiden saavuttamista. Tilintarkastustuomioistuin arvioi, missä määrin nämä elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetut toimenpiteet auttavat saavuttamaan tavoitteen, jonka mukaan uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia lisätään 103 gigawattia vuoteen 2030 mennessä REPowerEU-suunnitelman käyttöönoton seurauksena noudattaen tämän tavoitteen jakautumista aurinko- ja tuulienergiainkkehiden kesken.
- 67** Komissio arvioi, että REPowerEU-tavoitetta uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin lisäämisestä 103 gigawatilla ei saavuteta elpymis- ja palautumistukivälineen avulla. Komission omien arvioiden mukaan REPowerEU-lukuihin sisältyvillä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteillä saadaan aikaan vähintään 20 gigawattia uusiutuvan energian lisäkapasiteettia. Se on alle 20 prosenttia REPowerEU-suunnitelmassa vahvistetusta 103 gigawatin tavoitteesta. Tilintarkastustuomioistuin ei kuitenkaan voinut vahvistaa tämän arvion luotettavuutta.

- 68** Elpymis- ja palautumistukivälineen ei odotettu kattavan koko 103 gigawatin lisäkapasiteettia. Komissio ei kuitenkaan esittänyt yleiskatsausta elpymis- ja palautumistukivälineen ulkopuolisista käynnissä olevista tai suunnitelluista lisätoimenpiteistä tavoitteen saavuttamiseksi. Tilintarkastustuomioistuimen analyysin perusteella kaikkien jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin sisältyvistä yhteensä 45:stä uusiutuvia energialähteitä koskevasta toimenpiteestä vain 12:lla oli megawatteina (MW) esitetyt selkeät ja mitattavissa olevat tavoitteet aurinko- ja tuulienergiatuotannolle (ks. [kaavio 11](#)). Näiden 12 toimenpiteen odotetaan lisäävän uusiutuvan energian kapasiteettia 1,6 gigawattia. Se on noin 1,6 prosenttia edellä mainitusta REPowerEU-suunnitelmassa vahvistetusta 103 gigawatin lisäämistavoitteesta.
- 69** Tässä yhteydessä tilintarkastustuomioistuin myöntää, että muut 33 REPowerEU-lukuihin sisältyvää elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpidettä voivat lopulta lisätä energiantuotantokapasiteettia. Tapa, jolla jäsenvaltiot ovat määritelleet määrälliset tavoitteet, tarkoittaa kuitenkin, että on mahdotonta esittää luotettavaa kokonaisarviota. Näiden 33:n elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetun toimenpiteen välitavoitteissa ja tavoitteissa seurataan menoja tai sopimusten määrää, mutta niissä ei mainita tuotoksia tai tuloksia, joita mitattaisiin uusiutuvien energialähteiden lisäkapasiteetilla tai verkon lisäkapasiteetilla mega- tai gigawatteina ilmaistuna.

Kaavio 11 | Luettelo elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuista uusiutuvia energialähteitä koskevista toimenpiteistä, joille on määritelty määrällisiä tavoitteita uusiutuvan energialähteen (aurinko- ja tuulienergia) mukaan REPowerEU-luvuissa

	Toimenpiteen viite	Kuvaus	Tavoite (MW)	Uusiutuvan energian tyyppi
 RO	RO-C[C16]-I[I2.0]	Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	 950,0	
	RO-C[C16]-I[I6.0]	Pilottihanke kelluvien aurinkopaneelien (20 MW) asentamiseksi kastelukanaviin	 20,0	
 LT	LT-C[C8]-R[H-1-3-.H-1-3-]	Uusiutuvien energialähteiden tuotantokapasiteetin lisääminen	 135,0	
	LT-C[C8]-R[H-1-3-.H-1-3-]	Uusiutuvien energialähteiden tuotantokapasiteetin lisääminen	 120,0	
 CZ	CZ-C[C7.1]-I[I2]	Laajennettu toimenpide: Uusien aurinkosähköenergiälähteiden kehittäminen	 224,7	
 LU	LU-C[4A]-I[I3]	Aurinkosähkölaitosten rakentaminen liiketiloihin	 53,6	
	LU-C[4A]-I[I3]	Aurinkosähkölaitosten rakentaminen liiketiloihin	 25,0	
 PT	PT-C[C21]-I[I02]	Laajennettu toimenpide: Asuinrakennusten energiatehokkuus	 10,0	
	PT-C[C21]-I[I11-RAM]	Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotannon ja varastoinnin kannustinjärjestelmä Madeiralla ja Porto Santossa	 7,0	
	PT-C[C21]-I[I11-RAM]	Uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian tuotannon ja varastoinnin kannustinjärjestelmä Madeiralla ja Porto Santossa	 5,3	
	PT-C[C21]-I[I04-RAM]	Julkisten rakennusten energiatehokkuus Madeiralla	1,3	
 SI	SI-C[C17]-I[I1B]	Kaukolämpöjärjestelmien energiatehokas rakenneuudistus uusiutuvia energialähteitä käyttäen (laajennettu)	 23,0	

Yhteensä:

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin FENIX-tiedostojen (tammikuu 2025) perusteella.

- 70** Rahoitusvälineiden osuus elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin osoitetuista kokonaisvaroista on noin 45 prosenttia (ks. [liite VII](#)). Yleensä tämäntyyppisessä elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetussa toimenpiteessä lopullinen tavoite (jonka saavuttaminen johtaa koko sidotun määrän maksamiseen) edellyttää rahoitussopimusten allekirjoittamista, mutta ei toimenpiteeseen liittyvien hankkeiden päätökseen saattamista. Komission suorittaman seurannan perusteella näiden toimenpiteiden osalta epäselvää on paitsi se, kuinka paljon lisätuotantokapasiteettia luodaan, myös se, milloin tämä kapasiteetti on käytettävissä.
- 71** Lisäksi tilintarkastustuomioistuin havaitsi otoksessaan neljä tapausta (yhden Belgiassa ja kolme Italiassa), joissa REPowerEU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettu toimenpide on vain laajemman hankkeen erottamaton osa. Elpymis- ja palautumistukivälineen ulkopuoliset muut moduulit tai komponentit on saatettava päätökseen ennen kuin hankkeen toiminta voi alkaa. Päätökseen saattamisen on kuitenkin määrä tapahtua selvästi elpymis- ja palautumistukivälineen elinkaaren jälkeen. Pelkästään elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetun REPowerEU-toimenpiteen seuraaminen antaa epätäydellisen kuvan hankkeen laajuudesta ja todellisista saavutuksista (ks. esimerkki [laatikossa 4](#)).

Laatikko 4

Elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanokauden jälkeen kokonaisuudessaan toteutettava hanke – Belgia

Toimenpiteen määrärahat ovat 100 miljoonaa euroa (13,8 prosenttia Belgian REPowerEU-luvusta), ja sillä yhteisrahoitetaan 45 kilometrin päässä Belgian rannikolta Oostenden lähellä sijaitsevan tekosaaren perustusten rakentamista. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat arviolta 1,1 miljardia euroa. Tavoitteena on

- kerätä kolmen Princess Elisabethin energiasaarelle suunnitellun meritulipuiston (yhteensä 3,5 gigawattia) tuottama sähkö ja muuntaa se maalla sijaitsevaan verkkoon siirrettäväksi
- toimia tulevana yhdysjohtokeskuksena esimerkiksi Yhdistyneen kuningaskunnan ja Tanskan kanssa.

Täysimittainen toiminta edellyttää, että kolme tulipuistoa saadaan valmiiksi, että ne liitetään energiasaareen ja että saari liitetään maalla sijaitsevaan verkkoon. Vaikka saaren perustusten on määrä valmistua elpymis- ja palautumistukivälineen kauden loppuun mennessä, myöhemmät vaiheet eivät kuulu elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetun toimenpiteen piiriin ja kolmen tulipuiston valmistumisessa on merkittäviä viivästyksiä. Itse elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteen päätökseen saattamisella saavutettava asennettu kapasiteetti on nolla.

- 72** Edellä esitetyn perusteella REPowerEU-lukuihin sisältyvillä elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuilla toimenpiteillä voidaan edistää vain vähän tavoitetta uusiutuvan energian tuotantokapasiteetin lisäämisestä 103 gigawatilla.

Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuissa REPowerEU-lukujen toimenpiteissä suositaan enemmän aurinko- kuin tuulienergian tuotantoa

- 73** REPowerEU-suunnitelmassa arvioitiin myös saavutettavan uusiutuvan energian lisätuotantokapasiteetissa tietty tasapaino tuulienergian (41 gigawattia) ja aurinkoenergian (62 gigawattia) välillä³³. Tilintarkastustuomioistuimen analyysi osoitti kuitenkin, että useimmat REPowerEU-lukuihin sisältyvät elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetut uusiutuvia energialähteitä koskevat toimenpiteet suosivat aurinkoenergiaa. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että aurinkoenergian käyttöönotto on helppo sovittaa elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanoaikatauluun. Vertailun vuoksi voidaan todeta, että tuulivoimahankkeiden toteutusajat ovat pidempiä ja hankkeet ovat monimutkaisempia, joten ne ovat selvästi aliedustettuina elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa. Tämä johtaa epätasapainoon REPowerEU-suunnitelman kautta asennetun lisäaurinko- ja tuulivoiman tuotantokapasiteetin välillä (ks. Esimerkki *laatikossa 5*).

³³ SWD(2022) 230 final.

Laatikko 5

Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetun toimenpiteen täytäntöönpanolla tuetaan pääasiassa aurinkoenergian asentamista tuulivoimakapasiteetin asentamisen sijaan – Romania

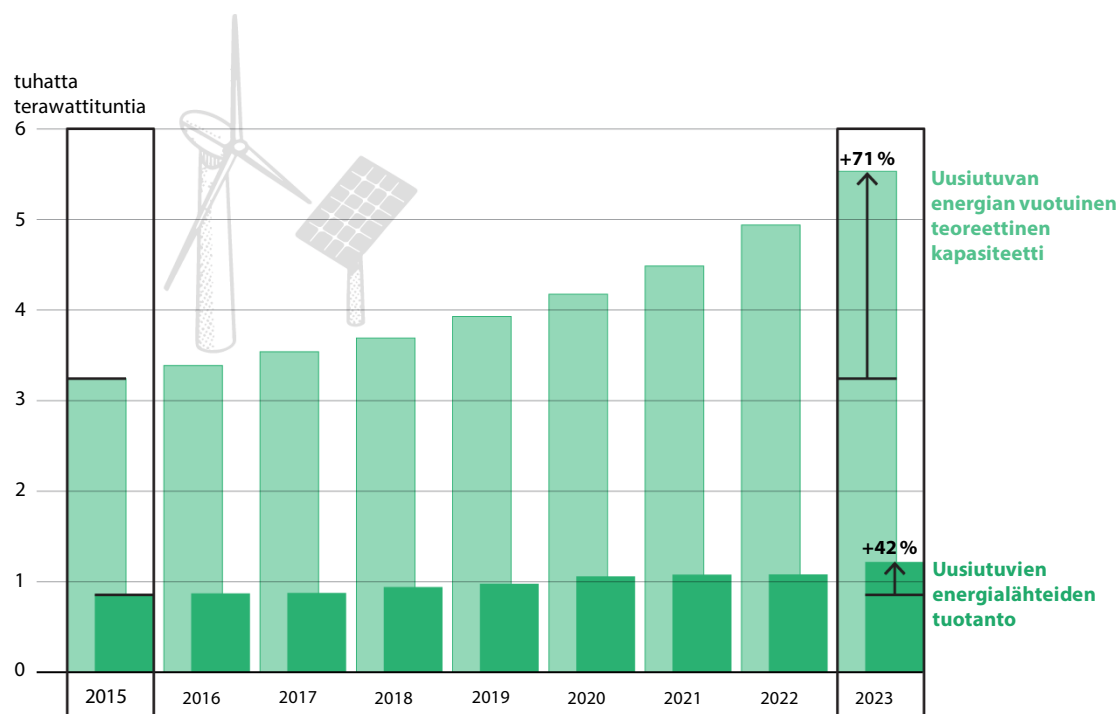
Romanian REPowerEU-lukuun sisältyvän elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettavan toimenpiteen tavoitteena oli luoda uutta uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan sähkön tuotantokapasiteettia. Vaikka toimenpide koski sekä aurinko- että tuulivoimaloita, valtaosa onnistuneesti päätökseen saaduista tai käynnissä olevista hankkeista koski aurinkoenergiaa, jonka osuus asennetusta kapasiteetista oli 90 prosenttia (megawatteina).

Kesäkuuhun 2025 mennessä päätökseen ei ollut saatettu yhtään tuulienergiահanketta. Neljä hanketta oli edelleen käynnissä, mutta niiden osuus toimenpiteen teoreettisesta asennetusta kapasiteetista oli vain 10 prosenttia. Nämä tuulienergiահankkeet olivat viivästyneet merkittävästi toimitusketjun rajoitteiden ja monimutkaisten asennusvaatimusten ja lupamenettelyjen vuoksi. Kolmen hankkeen on tällä hetkellä luokiteltu olevan vaarassa jäädä saattamatta päätökseen.

Toimenpiteen kunnianhimoisin tuulienergiահanke – jonka suunniteltu asennettu kapasiteetti oli 140 megawattia – ei sisältynyt neljään käynnissä olevaan hankkeeseen, koska se oli jo peruutettu tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen ajankohtana.

- 74** Vaikka uusiutuvan energian asennettu kapasiteetti on lähes kaksinkertaistunut viime vuosikymmenen aikana, uusiutuvista energialähteistä tuotetun energian määrä ei ole kasvanut samaan tahtiin. Kaiken kaikkiaan uusiutuvan energian kapasiteetti kasvoi 71 prosenttia vuosina 2015–2023, kun taas uusiutuvan energian tuotanto kasvoi vain 42 prosenttia samana aikana (ks. [kaavio 12](#)).

Kaavio 12 | EU27-maiden uusiutuvien energialähteiden teoreettisen kapasiteetin ja tuotannon (TWh) vertailu

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin seuraavien tilastojen perusteella: [IRENA RENEWABLE CAPACITY STATISTICS 2025](#) ja [IRENA RENEWABLE ENERGY STATISTICS 2025](#).

75 Kapasiteetin ja tuotannon kasvun välinen ilmeinen ero johtuu esimerkiksi seuraavista tekijöistä:

- tuotanto vaihtelee, koska aurinko- ja tuulienergian tuotanto ovat lähtökohtaisesti riippuvaisia säästä ja aurinkoenergian tuotanto rajoittuu tiettyihin vuorokaudenaikoihin
- verkko- ja infrastruktuurirajoitteet rajoittavat sähkön siirtoa uusiutuvien energialähteiden vaihtelevan ja hajautetun luonteen vuoksi
- aurinkoenergian kapasiteetin ja tuotannon välinen muuntokerroin (käyttökerroin) on yleensä pienempi kuin tuulienergian.

76 Tämä ero osoittaa, että fossiilisista polttoaineista (pääasiassa maakaasuvoimaloissa) tuotetun energian korvaamista koskevaa REPowerEU-tavoitetta ei saavuteta pelkästään lisäämällä tuotantokapasiteettia. Jotta voidaan poistaa EU:n tarve tuoda merkittäviä määriä fossiilisia polttoaineita, on olennaisen tärkeää kuroa tämä ero umpeen.

REPowerEU-lukuihin sisältyvät elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetut toimenpiteet nopeuttivat joidenkin hankkeiden toteuttamista

- 77** Elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin sisältyi uusien aloitteiden sijaan pikemminkin monia investointeja, joita jäsenvaltiot olivat suunnitelleet aiemmin mutta joita oli jouduttu lykkäämään resurssien puutteen vuoksi. Tilintarkastustuomioistuimen 27 toimenpiteestä tekemä analyysi osoitti, että kuudessa niistä elpymis- ja palautumistukivälineen rahoitus oli nopeuttanut täytäntöönpanoa (ks. [laatikoissa 6](#) ja [7](#) olevat esimerkit).

Laatikko 6

Pitkään suunniteltujen energiainvestointien nopeuttaminen REPowerEU-lukuihin sisältyvillä elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteillä – Belgia

Direktiivissä (EU) 2019/944 asetetaan tavoitteeksi, että älymittareita on oltava käytössä 80 prosentilla vuoteen 2024 mennessä. Siinä säädetään myös, että asennuksen on oltava loppukäyttäjille maksutonta ja että jakeluverkonhaltijat vastaavat kustannuksista.

Vuoden 2022 loppuun mennessä Belgia oli saavuttanut vain 24 prosentin käyttöönottoasteen, kun EU:n keskiarvo oli 54 prosenttia.

Belgian REPowerEU-luku sisälsi toimenpiteen I-717 ”Energian jakelun optimointi – Vallonian alue”, jonka tarkoituksena oli nopeuttaa älymittareiden käyttöönottoa Valloniassa.

Elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa ei keskitytä riittävästi rajayhdysjohtoihin, mikä on heikentänyt mahdollisuuksia parantaa sähköalan sisämarkkinoiden tehokkuutta ja integraatiota

78 Tilintarkastustuomioistuin on aiemmassa kertomuksessaan todennut, että yksi sähkön sisämarkkinoiden tehokkuuden ja markkinoiden täydellisen yhdentymisen edellytyksistä on riittävä rajatylittävä yhteenliitettävyyden, joka tukee rajatylittävää kauppaa³⁴. Tätä varten energiaunionin oikeudellisessa kehyksessä edellytetään, että jäsenvaltiot

- saavuttavat vähimmäistavoitteen, jonka mukaan sähköverkkojen yhteenliitännästä on vuonna 2030 vähintään 15 prosenttia³⁵
- asettavat vähintään 70 prosenttia yhteenliitännäkapasiteetista saataville kauppaa varten vuoteen 2025 mennessä³⁶.

Energiaunionia koskevassa [erityiskertomuksessa 03/2023](#) tilintarkastustuomioistuin totesi, että edistyminen näiden tavoitteiden saavuttamisessa oli useissa jäsenvaltioissa riittämätöntä.

79 Komission REPowerEU-suunnitelman tavoitteena oli ”toteuttaa monia pitkään odottaneita hankkeita, joissa keskitytään erityisesti rajatylittäviin yhteyksiin. Näin voidaan rakentaa yhdentyneet energiamarkkinat”³⁷. Sähköasetuksen määritelmän mukaan rajayhdysjohtolla tarkoitetaan ”voimansiirtojohtoa, joka ylittää jäsenvaltioiden välisen rajan ja joka yhdistää näiden jäsenvaltioiden kansalliset siirtoverkot”³⁸. Toisaalta REPowerEU-lukujen sisällyttämisen osalta muutetussa elpymis- ja palautumistukivälineestä annetussa asetuksessa, sellaisena kuin lainsäätäjät ovat sen hyväksyneet, sovelletaan laajempaa määritelmää: siinä edellytetään, että jäsenvaltiot kohdentavat vähintään 30 prosenttia REPowerEU-lukujen arvioiduista kustannuksista toimenpiteisiin, joilla on rajatylittävä tai useita maita koskeva ulottuvuus tai vaikutus. Käytännössä tämä ei välttämättä johda siihen, että rajayhdysjohtoihin panostettaisiin enemmän.

³⁴ Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 03/2023, kohta 43.

³⁵ Asetus (EU) 2018/1999, 4 artiklan d alakohdan 1 alakohta.

³⁶ Uudelleenlaaditun sähköasetuksen (asetus (EU) 2019/943) 16 artikla ja asetuksen (EU) 2018/1999 4 artiklan d alakohdan 3 alakohta.

³⁷ COM(2022) 230, s. 12.

³⁸ Asetus (EU) 2019/943, 2 artiklan 1 kohta.

- 80** Kuten tilintarkastustuomioistuin totesi [katsauksessa 01/2025](#), todelliset rajatylittävät yhteenliitántähankkeet ovat monimutkaisia ja niiden toteutusaikataulu on paljon pidempi kuin elpymis- ja palautumistukivälineen elinkaari. Tällaiset hankkeet kuuluvat yleensä Euroopan laajuista energiaverkkoa (TEN-E) koskevan politiikan piiriin, ja niitä rahoitetaan Verkojen Eurooppa -välineen energiaosiosta. Koska elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvut hyväksyttiin vuoden 2023 lopusta alkaen, tämäntyyppisten hankkeiden sisällyttäminen ei vaikuta mahdolliselta.
- 81** Komission neljännessä elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa vuosikertomuksessa todetaan, että REPowerEU-luvuilla puututaan kriittisten energiajärjestelmien pullonkauloihin, kuten rajat ylittävien yhteenliitántöjen puutteeseen, investoimalla uusiin rajat ylittäviin sähkön rajayhdysjohtoihin³⁹. Tilintarkastustuomioistuimen analyysi osoitti kuitenkin, että kahdeksan niistä kymmenestä jäsenvaltiosta, jotka saivat vuonna 2023 maakohtaisia osasuosituksia rajayhdysjohtojen kehittämistä, ei sisällyttänyt tämäntyyppisiä toimenpiteitä REPowerEU-lukuihinsa. Tilintarkastustuomioistuimen mukaan kokonaisuudessaan vain kolme elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettua toimenpidettä koski rajayhdysjohtoja. Kaksi näistä toimenpiteistä oli Italiassa, ja toinen niistä peruutettiin myöhemmin (ks. [liite IX](#)). Toteutettavan Italian hankkeen osuus Italian elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvun arvioiduista kustannuksista on 2,3 prosenttia. Toinen toimenpide toteutetaan Latviassa, ja sen osuus Latvian REPowerEU-luvusta on 45 prosenttia (ks. [laatikko 7](#)).

Laatikko 7

Rajatylittävä investointi rajayhdysjohtoihin – Latvia

Latvian elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luku sisältää toimenpiteen 7.2.i (energian toimitusvarmuus ja -vakaus sekä synkronointi unionin verkon kanssa). Sillä rahoitettiin 60 megawatin akkuenergian varastointijärjestelmää Rēzeknessä, jotta voitiin tukea Baltian maiden irtautumista Venäjän verkosta.

Latvia, Liettua, Puola ja Viro käynnistivät tämän rajatylittävän hankkeen vuonna 2009. Tämän monivuotisen infrastruktuurihankkeen kokonaisinvestoinnit olivat 1,6 miljardia euroa, mukaan lukien Verkojen Eurooppa -välineestä avustuksina myönnettyt 1,23 miljardia euroa. Se saatiin kuitenkin pitkälti päätökseen ennen kuin REPowerEU-suunnitelma hyväksyttiin vuonna 2022. Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetaan vain yhtä Latvian REPowerEU-lukuun sisältyvää alakomponenttia, jonka arvo on 60 miljoonaa euroa.

³⁹ COM(2025) 637 final, s. 64.

82 Tilintarkastustuomioistuon katsoi myös, että laaja määritelmä elpymis- ja palautumistukivälineestä annetussa asetuksessa vahvistetusta rajatylittävyyttä tai useiden maiden kattamista koskevasta kriteeristä tarkoitti, että jäsenvaltiot pystyivät luokittelemaan 76 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-toimenpiteistään rajatylittävyyttä tai useiden maiden kattamista koskevien vaatimusten mukaisiksi, mikä ylitti pitkälti muutetussa elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa asetetun 30 prosentin tavoitteen. Tarkastaessaan REPowerEU-lukuihin sisältyviä toimenpiteitä tilintarkastustuomioistuin havaitsi kuitenkin, että esimerkiksi aurinkopaneelin asentamisella keskelle valtiota tai rakennusten energiatehokkuuden parantamisella katsottiin olevan rajatylittävä vaikutus, koska ne vähensivät EU:n kokonaisenergiankulutusta. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että vaikka tällaisilla toimenpiteillä vähennetään riippuvuutta fossiilisista polttoaineista, niihin ei liity suoraan rajatylittävää tekijää eikä niillä edistetä rajatylittävän kaupan tukemiseen tarvittavan yhteenliitettävyyden luomista.

Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetuissa REPowerEU-lukujen toimenpiteissä on toistuvia viivästyksiä, ja komission käyttämä REPowerEU-suunnitelman saavutusten arvioinnin evidenssipohja on heikko

83 Tilintarkastustuomioistuin arvioi toimenpiteiden toteuttamisen oikea-aikaisuutta otoksessa, joka koostui 27:stä elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetusta REPowerEU-lukujen toimenpiteestä viidessä jäsenvaltiossa. Otoksen osuus REPowerEU-toimenpiteiden kokonaismäärästä on kymmenen prosenttia ja niiden arvioituista kokonaiskustannuksista 44 prosenttia (65 miljardia euroa). Tilintarkastustuomioistuin tutki myös, vaikuttivatko tilintarkastustuomioistuimen otokseen sisältyvien päätöksen saatettujen elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen toimenpiteiden tulokset REPowerEU-suunnitelman tavoitteiden saavuttamiseen ja voidaanko elpymis- ja palautumistukivälineen tuloksellisuuskehyksellä seurata luotettavasti elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen REPowerEU-lukuihin sisältyvien toimenpiteiden panosta näihin tavoitteisiin.

Lähes kaksi kolmannelta tilintarkastustuomioistuimen tarkastamista toimenpiteistä viivästyi, eikä useiden toimenpiteiden lopullisissa välitavoitteissa ja tavoitteissa otettu huomioon niihin liittyvien hankkeiden valmistumista

- 84** Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että tarkastusotokseen kuuluvista 27 toimenpiteestä 18 (66 prosenttia) oli viivästynyt. Viivästysten vuoksi kuuden toimenpiteen (22 prosentin) laajuutta oli muutettava, ja neljä muuta toimenpidettä (15 prosenttia) peruutettiin lopullisissa tarkistetuissa elpymis- ja palautumissuunnitelmissa. Riskinä on, että varojen käyttö vaarantuu tai suunnitelman tavoitetaso laskee, jos arvioituja kustannuksia ja näin ollen kohdennettuja määriä ei mukauteta vastaavasti (ks. [taulukossa 4](#) oleva jäsenvaltiokohtainen erittely ja lisätietoja kustakin elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetusta toimenpiteestä [liitteessä IX](#)).

Taulukko 4 | Tilintarkastustuomioistuimen otokseen kuuluvien elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanon tila

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin komission tietojen perusteella.

85 Lisäksi otokseen kuuluvista 23:sta elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetusta toimenpiteestä, jotka jäävät tarkistettuihin elpymis- ja palautumissuunnitelmiin, 12 toimenpiteeseen (52 prosenttiin) liittyvien hankkeiden odotetaan valmistuvan vasta elpymis- ja palautumistukivälineen päättymisen jälkeen. Esimerkiksi Puolassa ja Liettuassa toteutettavissa kolmessa rahoitusvälineessä odotetaan, että suurin osa toimenpiteistä (joiden kokonaiskustannusten arvioidaan olevan 21,6 miljardia euroa) saadaan päätökseen huomattavasti elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanokauden päättymisen (31. elokuuta 2026) jälkeen ja tietyissä tapauksissa jopa vuoteen 2030 ulottuvan REPowerEU-suunnitelman aikaikkunan jälkeen (ks. [liite IX](#)). Pelkästään elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetun REPowerEU-toimenpiteen seuraaminen antaa epätäydellisen kuvan hankkeen laajuudesta ja todellisista saavutuksista.

86 Tilintarkastustuomioistuin havaitsi myös, että lokakuussa 2024 ja huhtikuussa 2025 toimitetuissa elpymis- ja palautumistukivälineen toimenpiteitä käsittelevissä kahdesti vuodessa annettavissa edistymisraporteissa⁴⁰ ei mainittu selvästi viivästyksiä eikä aina ilmoitettu viivästyneiden välitavoitteiden ja tavoitteiden kerrannaisvaikutuksia asianmukaisesti. Toisissa tapauksissa tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että jäsenvaltioiden viranomaiset olivat tietoisia siitä, että viivästymisen todennäköisyys oli suuri, mutta ne eivät ilmoittaneet siitä komissiolle kahdesti vuodessa toimitettavissa edistymisraporteissaan.

Kolmanneksessa REPowerEU-suunnitelmaan liittyvistä maakohtaisista osasuosituksista täytäntöönpanossa on edistytty vain vähän

87 [Eurooppalaisen ohjausjakson](#)⁴¹ mukaan maakohtaisten suositusten täytäntöönpanoa koskevassa komission arvioinnissa otetaan huomioon talous-, finanssi- ja sosiaalipolitiikka, ja siinä mennään näin ollen elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevia toimenpiteitä pidemmälle.

88 Sen vuoksi tilintarkastustuomioistuin analysoi komission arvioinnin perusteella kohdissa [47–55](#) esitetyn toimenpiteiden rakennetta koskevan analyysin lisäksi sitä, miten REPowerEU-suunnitelmaan liittyvien maakohtaisten osasuositusten täytäntöönpanotilanne kehittyi vuosina 2023–2025.

⁴⁰ Asetus (EU) 2021/241, 27 artikla.

⁴¹ Asetus (EU) 2024/1263, johdanto-osan 10 ja 12 kappale ja 16 artikla.

89 Tilintarkastustuomioistuimen analyysi osoittaa yleisesti ottaen, että REPowerEU-ohjelmaan liittyvien maakohtaisten osasuositusten täytäntöönpanossa on edistytty vain vähän kahden viime vuoden aikana. Komission arvioinnin mukaan 14 prosentissa maakohtaisista osasuosituksista oli edistytty merkittävästi tai ne oli pantu kokonaisuudessaan täytäntöön vuoteen 2025 mennessä. Noin 55 prosentissa maakohtaisista osasuosituksista täytäntöönpanossa oli edistytty jonkin verran, ja jäljelle jäävissä 31 prosentissa oli edistytty vain vähän (ks. [liitteessä IV](#) oleva linkki 3 tilintarkastustuomioistuimen arvioon siitä, missä määrin kutakin REPowerEU-suunnitelmaan liittyvää vuoden 2023 maakohtaista osasuositusta on käsitelty).

90 Tilintarkastustuomioistuin teki myös seuraavat kaksi havaintoa:

- Lupamenettelyjen yksinkertaistamisessa ei ole edistytty, mikä johtuu pääasiassa viivästyksistä ja osittaisesta täytäntöönpanosta. Neljässä jäsenvaltiossa⁴² on pitkiä täytäntöönpanon viivästyksiä ja viidessä jäsenvaltiossa⁴³ täytäntöönpano on vain osittaista, minkä vuoksi niiden panos vastaavien maakohtaisten suositusten tavoitteiden täytäntöönpanon edistämiseen on vähäinen. Niistä kahdesta jäsenvaltiosta, jotka eivät sisällyttäneet REPowerEU-lukuunsa lupamenettelyjä yksinkertaistavia uudistuksia, toinen yksinkertaistaa hallinnollisia menettelyjä elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa mutta REPowerEU-luvun ulkopuolella ja toinen on sisällyttänyt tämän uudistuksen kansalliseen energia- ja ilmastosuunnitelmaansa mutta ei elpymis- ja palautumissuunnitelmaansa. Toistaiseksi edistyminen on molemmissa tapauksissa vähäistä.
- Vain kaksi jäsenvaltiota (Latvia ja Italia) oli sisällyttänyt REPowerEU-lukuihinsa rajatylittäviä yhteenliittäjä koskevia elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettuja toimenpiteitä (ks. myös kohta [81](#)). Vain Latvian arvioitiin edistyneen merkittävästi kyseisen maakohtaisen suosituksen täytäntöönpanossa. Muista kahdeksasta jäsenvaltiosta, joille annettiin maakohtainen suositus rajatylittävästä sähköverkkojen yhteenliittäjästä, neljä (Espanja, Kreikka, Kypros ja Portugali) ei toimittanut riittävää evidenssiä siitä, että vaaditut hankkeet toteutetaan REPowerEU-lukujen ulkopuolella. Ne ovat edistyneet maakohtaisen osasuosituksen täytäntöönpanossa vain vähän.

⁴² Portugali, Puola, Slovakia ja Tšekki.

⁴³ Alankomaat, Itävalta, Malta, Saksa ja Unkari.

Komission REPowerEU-suunnitelman saavutusten arvioinnissa käyttämä evidenssipohja on heikko

- 91** Muutetussa elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevassa asetuksessa ei tehty muutoksia elpymis- ja palautumistukivälineen yhteisiin indikaattoreihin. Vain yksi 14:stä nykyisestä yhteisestä indikaattorista koskee tarkastuksen piiriin kuuluvia osa-alueita eli uusiutuvien energialähteiden lisäkapasiteetin kirjaamista (CI 2, *”Uusiutuvaa energiaa varten asennettu operatiivinen lisäkapasiteetti”*). Asetuksessa ei kuitenkaan vaadita raporttoimaan erikseen, mikä liittyy alkuperäiseen tavoitteeseen ja mikä REPowerEU-suunnitelman käyttöönotosta johtuvaan lisätavoitteeseen. Muita keskeisiä näkökohtia, erityisesti riippuvuuden vähentämistä Venäjän fossiilisista polttoaineista ja rajatylittävän yhteenliitântäkapasiteetin parantamista koskevia tavoitteita, ei käsitellä yhdessäkään elpymis- ja palautumistukivälineen yhteisessä indikaattorissa. REPowerEU-lukuihin sisältyvien elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitettujen toimenpiteiden välitavoitteet ja tavoitteet eivät kuitenkaan aina mahdollista määrällisten tulosten tai vaikutusten arviointia (ks. kohdat [68](#) ja [69](#)), kuten tilintarkastustuomioistuimen [erityiskertomuksessa 26/2023](#) aiemmin todettiin. Elpymis- ja palautumistukivälineen ulkopuolella jäsenvaltioilla ei ole velvollisuutta kerätä tietoja REPowerEU-suunnitelman puitteissa toteutettujen toimien tuloksista ja vaikutuksista ja raportoida niistä komissiolle.
- 92** Tämä epäihanteellinen tilanne jatkuu vuoden 2027 jälkeisellä kaudella, mikä käy ilmi tilintarkastustuomioistuimen analyysissä 25:stä REPowerEU-suunnitelman kannalta merkityksellisestä tuloksellisuusindikaattorista, jotka komissio esitti seuraavan monivuotisen rahoituskehysten tuloksellisuuskehystä koskevassa lainsäädäntöehdotuksessaan (ks. [liite VIII](#)).

- 93** Kaiken kaikkiaan tilintarkastustuomioistuin katsoo näin ollen, että komission käyttämä REPowerEU-suunnitelman saavutusten arvioinnin evidenssipohja on heikko ja että on epäselvää, miten komissio aikoo arvioida, miltä osin venäläisten fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentymisen ja REPowerEU-suunnitelman muissa tietyissä tavoitteissa (kuten uusiutuvan energian tuotantokapasiteetissa tai rajayhdysjohdoissa) saavutetun edistymisen voidaan katsoa liittyvän jäsenvaltioiden REPowerEU-suunnitelman mukaisesti toteuttamiin toimiin tai muihin toimiin tai toimenpiteisiin, jotka edelsivät REPowerEU-suunnitelmaa tai eivät liity siihen.

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Petri Sarvamaan johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 24. kesäkuuta 2026 pidetyssä kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Tony Murphy
presidentti

Liitteet

Liite I – Tietoja tarkastuksesta

01 REPowerEU-suunnitelma sisältää monenlaisia investointeja ja uudistuksia, joiden yleisenä tavoitteena on

- monipuolistaa energialähteitä (pääasiassa Venäjältä tulevan fossiilisten polttoaineiden tuonnin vähentämiseksi)
- nopeuttaa puhtaaseen energiaan siirtymistä (lisäämällä uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan sähkön tuotantoa)
- säästää energiaa
- vastata Euroopan yhteenliitännä- ja infrastruktuuritarpeisiin
- parantaa valmiustasoa (vahvistamalla ennakoivasti EU:n kykyä kestää vakavia häiriöitä maakaasutoimituksissa).

Tarkastuksen sisältö ja tarkastustapa

02 Tilintarkastustuomioistuimen tarkastustyössä keskityttiin seuraaviin kolmeen tavoitteeseen liittyviin REPowerEU-suunnitelman osa-alueisiin ja toimenpiteisiin:

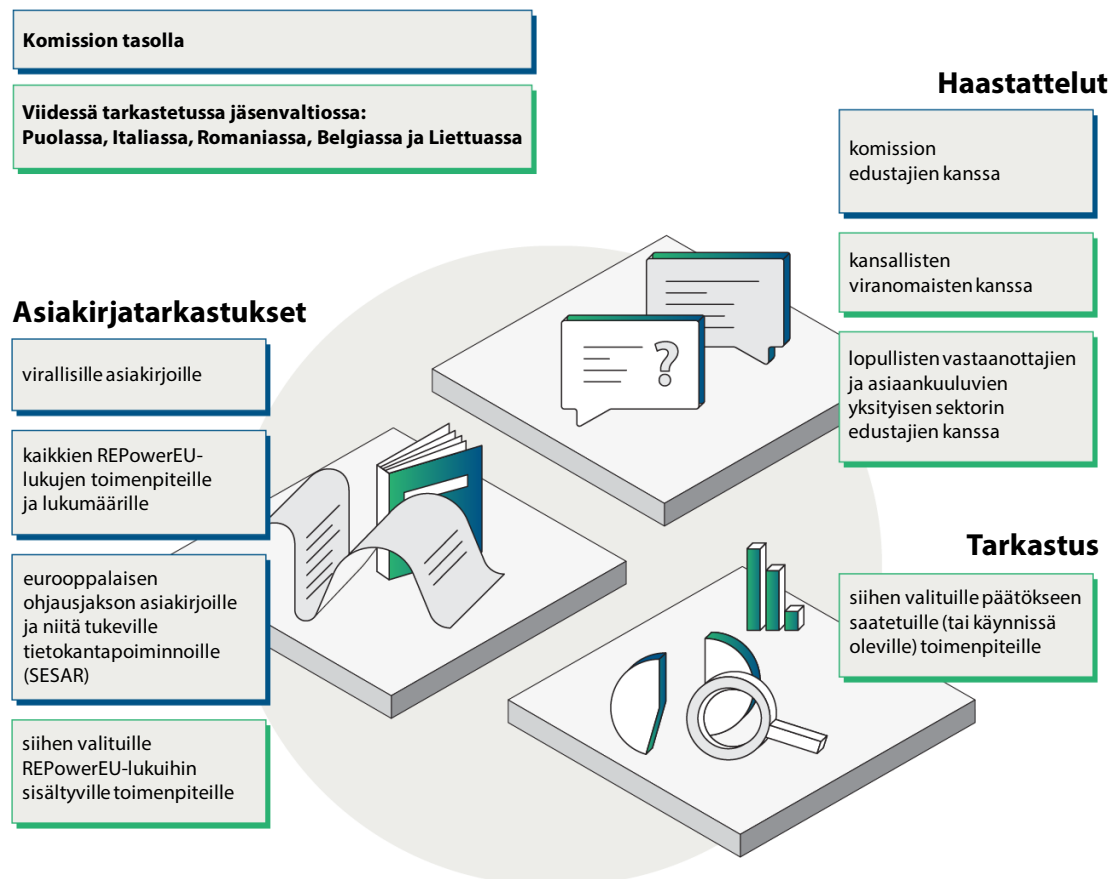
- öljyn ja kaasun toimitusten monipuolistaminen lopettamalla toimitukset Venäjältä
- puhtaaseen energiaan siirtymisen nopeuttaminen lisäämällä uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia
- rajatylittävän energiaverkkojen yhteenliitettävyyden vahvistaminen.

03 Keskeinen tarkastuskysymys oli, ”onko REPowerEU-suunnitelma pantu vaikuttavasti täytäntöön fossiilisten polttoaineiden toimitusten monipuolistamiseksi siirtymällä pois Venäjältä tulevista toimituksista ja puhtaan siirtymän nopeuttamiseksi?”

Tilintarkastustuomioistuin tutki erityisesti seuraavia seikkoja:

- Onko suunnitelman täytäntöönpanolla selkeä yhteys energiaunionia ja ilmastotoimia koskevaan EU:n hallintokehykseen?
- Miten suunnitelman täytäntöönpanemiseksi toteutetut toimet on rahoitettu ja käsitelläänkö elpymis- ja palautumistukivälineen lukujen REPowerEU-toimenpiteissä vuosien 2022 ja 2023 asiaan liittyviä maakohtaisia osasuosituksia?
- Miten hyvin suunnitelman täytäntöönpanemiseksi toteutetuilla toimilla on edistetty REPowerEU-tavoitteita?

Kaavio 1 | Miten tarkastus toteutettiin?

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

04 Tarkastus sisälsi seuraavat päätekijät:

- 1) Tilintarkastustuomioistuin tarkasti kaikkien 27 jäsenvaltion osalta, miten hyvin niiden lopulliset kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat vastasivat REPowerEU-suunnitelmaa ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuja, miten niiden uusiutuvan energian tavoiteosuudet kehittyivät alkuperäisten ja päivitettyjen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien välillä ja miten hyvin elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin sisältyvissä toimenpiteissä käsiteltiin vuosien 2022 ja 2023 maakohtaisia suosituksia REPowerEU-tavoitteiden saavuttamiseksi.
- 2) Tilintarkastustuomioistuin tarkasti myös 11 jäsenvaltion (Belgia, Espanja, Italia, Kroatia, Latvia, Liettua, Ranska, Romania, Saksa, Slovakia ja Unkari) päivitettyt vuoden 2024 kansalliset energia- ja ilmastosuunnitelmat. Tarkastuksen tavoitteena oli yksilöidä kaikki tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen kattamilla osa-alueilla käyttöönotetut uudet tai parannetut toimenpiteet. Näiden 11 jäsenvaltion REPowerEU-lukuihin sisältyvien toimenpiteiden arvioidut kokonaiskustannukset ovat 34,9 miljardia euroa, mikä vastaa 54:ää prosenttia 27 jäsenvaltion REPowerEU-lukuihin osoitetusta elpymis- ja palautumistukivälineen kokonaisrahoituksesta.
- 3) Lisäksi tilintarkastustuomioistuin teki tarkastuskäynnit viiteen jäsenvaltioon: Belgiaan, Italiaan, Liettuaan, Puolaan ja Romaniaan. Niiden osuus elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukuihin sisältyvien investointien ja uudistusten arvioiduista kokonaiskustannuksista on noin 60 prosenttia. Näiden maiden osalta tilintarkastustuomioistuin tutki 27 investointia ja uudistusta kattavan otoksen tarkastaakseen, olivatko investoinnit ja uudistukset edistyneet aikataulussa ja toimivatko ne odotetusti, vertaamalla niitä REPowerEU-luvuissa ja muissa asiakirjoissa esitettyihin välitavoitteisiin ja tavoitteisiin. Lisäksi tilintarkastustuomioistuin tarvittaessa haastatteli näiden toimenpiteiden toteuttamisesta vastaavien julkisten elinten tai yksityisen sektorin toimijoiden edustajia.

05 Tilintarkastustuomioistuin aloitti tarkastuksen kenttätyön lokakuussa 2024 ja sai sen päätökseen joulukuussa 2025. Tilintarkastustuomioistuin arvioi REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoa toukokuun 2022 ja joulukuun 2025 välisenä aikana.

06 Tämä tarkastus ei kata energiatehokkuuden parantamiseksi ja energian säästämiseksi toteutettuja toimia, joita käsitellään toisessa meneillään olevassa tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa.

07 Tilintarkastustuomioistuimen [tarkastusmenetelmä](#) on [ylimpien tarkastusviranomaisten kansainvälisen järjestön \(INTOSAI\)](#) laatimien kansainvälisten tarkastusstandardien mukainen.

Liite II – Hyväksyttyjen elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen arvioidut kustannukset (EU27, euroa, lokakuu 2025)

Jäsenvaltio	Avustukset	Lainat	Kohdennettu yhteensä	Osuus kokonaismäärästä
Itävalta	210 304 520		210 304 520	0,3 %
Belgia	515 623 658	195 000 000	710 623 658	1,1 %
Bulgaria	498 208 098		498 208 098	0,8 %
Kroatia	276 228 416	2 649 421 679	2 925 650 095	4,5 %
Kypros	104 580 000		104 580 000	0,2 %
Tšekki	735 462 052		735 462 052	1,1 %
Tanska	302 533 137		302 533 137	0,5 %
Viro	90 040 000		90 040 000	0,1 %
Suomi	127 090 000		127 090 000	0,2 %
Ranska	2 826 330 141		2 826 330 141	4,3 %
Saksa	2 444 838 528		2 444 838 528	3,7 %
Kreikka	901 942 312		901 942 312	1,4 %
Unkari	705 417 490	3 897 455 211	4 602 872 701	7,1 %
Irlanti	240 000 000		240 000 000	0,4 %
Italia	2 756 950 000	8 421 000 000	11 177 950 000	17,1 %
Latvia	134 743 378		134 743 378	0,2 %
Liettua	214 415 242	549 130 737	763 545 979	1,2 %
Luxemburg	177 328 000		177 328 000	0,3 %
Malta	69 900 000		69 900 000	0,1 %
Alankomaat	792 861 550		792 861 550	1,2 %

Puola	2 755 862 361	21 949 648 026	24 705 510 387	37,8 %
Portugali	950 643 356		950 643 356	1,5 %
Romania	1 440 391 220	577 082 830	2 017 474 050	3,1 %
Slovakia	441 323 351		441 323 351	0,7 %
Slovenia	122 170 000		122 170 000	0,2 %
Espanja	5 216 693 413	1 700 000 000	6 916 693 413	10,6 %
Ruotsi	282 469 136		282 469 136	0,4 %
YHTEENSÄ	25 334 349 359	39 938 738 483	65 273 087 842	100,0 %

Huomautus: Tilintarkastustuomioistuimen tarkastusotokseen sisältyvien jäsenvaltioiden (korostettu vihreällä) REPowerEU-toimenpiteiden arvioitut kokonaiskustannukset ovat 39 miljardia euroa eli noin 60 prosenttia elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-lukujen määrärahoista.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin FENIX-tiedostojen (lokakuu 2025) perusteella.

Liite III – Keskeiset säädökset ja aloitteet energiaunionin saavuttamiseksi ja ilmastonmuutoksen torjumiseksi

Vuosi	Lainsäädäntö/aloite	Keskeiset ominaisuudet/tavoitteet
2009	Ilmasto- ja energiapaketti	Vuoden 2020 tavoitteet; päästökauppadirektiivin tarkistaminen; taakanjakopäätös
2013	EU:n sopeutumisstrategia	Ensimmäinen EU:n laajuinen strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi
2018	Energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annettu asetus (asetus (EU) 2018/1999)	Kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien puitteet; seuranta- ja raportointivelvoitteet
2019	Tiedonanto Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta	Visio ilmastoneutraalista EU:sta vuoteen 2050 mennessä
	”Puhdasta energiaa kaikille eurooppalaisille” -säästöpaketti	Kahdeksan lakia; kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia koskeva vaatimus; hiilestä irtautumista koskevat toimenpiteet
2021	Eurooppalainen ilmastolaki (asetus (EU) 2021/1119)	Oikeudellisesti sitova vuoden 2050 hiilineutraaliustavoite; kasviuonekaasupäästöjen vähentäminen 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä
	55-valmiuspaketti	Lainsäädäntöehdotukset vuoden 2030 tavoitteiden saavuttamiseksi; uusiutuvia energialähteitä ja energiatehokkuutta koskevien direktiivien tarkistaminen
	Päivitetty EU:n sopeutumisstrategia	Tehostetut sopeutumistoimenpiteet
2022	REPowerEU-suunnitelma	Vähennetään riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista; korkeammat uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevat tavoitteet
2023	Direktiivi (EU) 2023/2413	Muutettiin direktiiviä (EU) 2018/2001 korottamalla uusiutuvan energian tavoite 42,5 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä (+2,5 prosenttiyksikön ohjeellinen lisäys)
	Komission suositukset kansallisista energia- ja ilmastosuunnitelmista	Ohjeita kansallisten suunnitelmien päivittämisestä eurooppalaisen ilmastolain nojalla
2024	Vuoden 2040 ilmastotavoitteita koskeva prosessi	Kasviuonekaasupäästöjen 90 prosentin vähennystavoitetta koskeva vaikutustenarviointi ja kuuleminen
2025	Ehdotus eurooppalaisen ilmastolain muuttamisesta	Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitettu virallinen ehdotus vuoden 2040 tavoitteeksi (90 prosentin kasviuonekaasupäästövähennys)

Liite IV – Linkkejä muihin teknisiin tietoihin

Seuraavat lisäasiakirjat ovat saatavilla tilintarkastustuomioistuimen avoimen datan alustalla.

- 1) [Tilintarkastustuomioistuimen tekemä vertailu kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien täytäntöönpanotoimenpiteistä \(2024 vs. 2019\).](#)
- 2) [Tilintarkastustuomioistuimen tekemä vertailu kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien tavoitteista \(2024 vs. 2019\).](#)
- 3) [Tilintarkastustuomioistuimen arvio siitä, missä määrin kukin REPowerEU-suunnitelmaan liittyvä vuoden 2023 maakohtainen osasuositus on pantu täytäntöön.](#)

Liite V – Jäsenvaltioiden vuoden 2025 kaksivuotisisa edistymisraporteissa ja elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvuissa ilmoitetut kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien investoinnit

Jäsenvaltio	Tilanne	Liitteen XIII tiedot	Yksityiset investoinnit vuoteen 2023 asti (euroa)	Julkiset investoinnit vuoteen 2023 asti (euroa)	Odotetut investoinnit vuodesta 2024 alkaen – yksityinen, julkinen ja EU (euroa)	REPowerEU-luku (euroa)
Saksa	Julkistettu	KYLLÄ	116 891 539 341	80 798 584 034	360 034 091 441	2 444 838 075
Alankomaat	Julkistettu	KYLLÄ	9 050 166 674	10 295 469 355	18 241 327 542	735 000 000
Slovakia	Julkistettu	KYLLÄ	2 329 062 915	1 048 321 360	57 717 188 851	401 050 000
Ranska	Julkistettu	KYLLÄ	1 192 082 000	17 802 600 000	1 230 000 000	2 826 330 141
Liettua	Julkistettu	KYLLÄ	840 881 176	1 607 578 509	8 931 625 487	747 560 379
Slovenia	Julkistettu	KYLLÄ	779 612 903	566 554 700	–	122 170 000

Jäsenvaltio	Tilanne	Liitteen XIII tiedot	Yksityiset investoinnit vuoteen 2023 asti (euroa)	Julkiset investoinnit vuoteen 2023 asti (euroa)	Odotetut investoinnit vuodesta 2024 alkaen – yksityinen, julkinen ja EU (euroa)	REPowerEU-luku (euroa)
Puola	Julkistettu	KYLLÄ	514 990 754	4 452 892 380	32 433 823 836	24 477 415 877
Kypros	Julkistettu	KYLLÄ	175 265 199	126 335 164	5 866 745 663	140 580 000
Unkari	Julkistettu	KYLLÄ	132 599 414	3 392 309 731	9 260 872 010	4 602 872 701
Välisumma			131 906 200 376	120 090 645 233	493 715 674 830	36 497 817 173
Viro	Julkistettu	KYLLÄ	71 991 044	463 454 802	3 887 466 415	90 040 000
Portugali	Julkistettu	KYLLÄ	46 686 506	3 653 256 467	4 499 915 427	855 400 000
Malta	Julkistettu	KYLLÄ	1 665 562	377 924 690	1 291 887 214	69 900 000
Suomi	Julkistettu	KYLLÄ	–	8 952 000 000	–	127 090 000

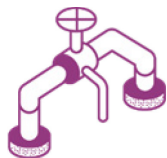
Jäsenvaltio	Tilanne	Liitteen XIII tiedot	Yksityiset investoinnit vuoteen 2023 asti (euroa)	Julkiset investoinnit vuoteen 2023 asti (euroa)	Odotetut investoinnit vuodesta 2024 alkaen – yksityinen, julkinen ja EU (euroa)	REPowerEU-luku (euroa)
Bulgaria	Julkistettu	KYLLÄ	–	5 072 367 012	2 782 551 994	498 208 098
Ruotsi	Julkistettu	KYLLÄ	–	2 182 770 078	7 653 870 422	282 469 136
Latvia	Julkistettu	KYLLÄ	–	39 162 284	28 609 943	134 743 378
Luxemburg	Julkistettu	KYLLÄ	–	–	–	177 328 000
Itävalta	Julkistettu	EI	–	–	–	210 304 520
Tšekki	Julkistettu	EI	–	–	–	735 462 052
Irlanti	Julkistettu	EI	–	–	–	240 000 000
Italia	Julkistettu	EI	–	–	–	11 177 950 000

Jäsenvaltio	Tilanne	Liitteen XIII tiedot	Yksityiset investoinnit vuoteen 2023 asti (euroa)	Julkiset investoinnit vuoteen 2023 asti (euroa)	Odotetut investoinnit vuodesta 2024 alkaen – yksityinen, julkinen ja EU (euroa)	REPowerEU-luku (euroa)
Kroatia	Ei julkistettu					2 925 650 095
Tanska	Ei julkistettu					163 585 906
Kreikka	Ei julkistettu					794 821 929
Romania	Ei julkistettu					2 017 474 050
Espanja	Ei julkistettu					6 916 693 413
Belgia	Vireillä					705 603 658

Jäsenvaltio	Tilanne	Liitteen XIII tiedot	Yksityiset investoinnit vuoteen 2023 asti (euroa)	Julkiset investoinnit vuoteen 2023 asti (euroa)	Odotetut investoinnit vuodesta 2024 alkaen – yksityinen, julkinen ja EU (euroa)	REPowerEU-luku (euroa)
VäliSUMMA			120 343 111	20 740 935 333	20 144 301 415	28 122 724 235
YHTEENSÄ			132 026 543 487	140 831 580 565	513 859 976 246	64 620 541 408

Liite VI – Öljyn ja kaasun tuonti Venäjältä (EU27, vuosina 2021–2024)

Maakaasu – putki + nesteytetty maakaasu

(miljoonaa kuutiometriä)

	2021	2022	2023	2024
EU27	153 225,5	83 823,9	33 402,8	37 843,3
Belgia	2 404,9	2 820,8	4 018,8	3 444,7
Bulgaria	2 626,5	1 205,3	0,0	0,0
Tšekki	8 718,9	6 837,9	551,5	1 791,0
Tanska	0,0	0,0	0,0	0,0
Saksa	55 443,3	25 941,1	0,0	0,0
Viro	58,1	0,0	0,0	0,0
Irlanti	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreikka	2 604,0	1 000,7	2 111,1	3 339,8
Espanja	3 219,5	4 982,8	6 465,5	6 436,2
Ranska	10 755,6	8 149,5	6 009,9	7 406,4
Kroatia	0,0	0,0	0,0	0,0
Italia	29 170,7	13 987,6	2 931,0	5 696,2
Kypros	0,0	0,0	0,0	0,0
Latvia	1 187,0	189,8	0,0	0,0
Liettua	887,2	279,0	0,0	0,0
Luxemburg	141,6	0,0	1,9	0,0
Unkari	7 105,0	7 671,0	6 413,0	4 064,0
Malta	0,0	0,0	0,0	0,0
Alankomaat	9 176,7	3 910,0	1 357,9	2 127,1
Itävalta	0,0	0,0	0,0	0,0
Puola	10 468,2	2 986,3	0,0	0,0
Portugali	780,1	298,7	366,6	246,1
Romania	2 765,9	365,5	0,0	0,0
Slovenia	128,8	71,8	0,0	0,0
Slovakia	3 536,0	2 388,0	2 877,0	3 089,0
Suomi	1 927,0	673,0	181,0	141,0
Ruotsi	120,2	64,9	117,6	62,0

Lähde: Eurostat.

Maakaasu – nesteytetty maakaasu

(miljoonaa kuutiometriä)

	2021	2022	2023	2024
EU27	12 019,8	17 094,8	19 178,0	20 048,9
Belgia	1 340,3	2 733,0	4 006,1	3 444,7
Bulgaria	0,0	0,0	0,0	0,0
Tšekki	0,0	0,0	0,0	0,0
Tanska	0,0	0,0	0,0	0,0
Saksa	0,0	0,0	0,0	0,0
Viro	28,8	0,0	0,0	0,0
Irlanti	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreikka	0,0	184,2	777,4	264,7
Espanja	3 219,5	4 982,8	6 465,5	6 436,2
Ranska	3 462,3	5 588,3	6 005,4	7 398,8
Kroatia	0,0	0,0	0,0	0,0
Italia	0,0	193,0	89,0	89,5
Kypros	0,0	0,0	0,0	0,0
Latvia	5,9	0,0	0,0	0,0
Liettua	0,0	0,0	0,0	0,0
Luxemburg	0,0	0,0	0,0	0,0
Unkari	0,0	0,0	0,0	0,0
Malta	0,0	0,0	0,0	0,0
Alankomaat	2 824,4	2 764,1	1 169,4	1 965,9
Itävalta	0,0	0,0	0,0	0,0
Puola	75,4	51,7	0,0	0,0
Portugali	780,1	298,7	366,6	246,1
Romania	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovenia	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovakia	0,0	0,0	0,0	0,0
Suomi	163,0	234,0	181,0	141,0
Ruotsi	120,2	64,9	117,6	62,0

Lähde: Eurostat.

Öljy

(tuhatta tonnia)

	2021	2022	2023	2024
EU27	112 447,9	88 429,8	14 367,9	11 705,0
Belgia	8 382,4	6 123,7	0,0	0,0
Bulgaria	0,0	0,0	0,0	0,0
Tšekki	3 418,0	4 161,0	4 307,0	2 715,0
Tanska	847,8	72,8	0,0	0,0
Saksa	27 741,0	22 392,0	205,0	:
Viro	0,0	0,0	0,0	0,0
Irlanti	0,0	0,0	0,0	0,0
Kreikka	3 063,1	606,5	0,0	0,0
Espanja	2 569,2	698,5	0,0	0,0
Ranska	2 995,0	2 130,0	0,0	0,0
Kroatia	0,0	0,0	0,0	0,0
Italia	5 757,9	12 075,5	0,0	0,0
Kypros	0,0	0,0	0,0	0,0
Latvia	0,0	0,0	0,0	0,0
Liettua	6 398,8	1 416,0	0,0	0,0
Luxemburg	0,0	0,0	0,0	0,0
Unkari	3 497,0	5 136,0	4 807,0	4 988,0
Malta	0,0	0,0	0,0	0,0
Alankomaat	16 930,4	12 599,3	0,0	0,0
Itävalta	530,3	69,6	0,0	0,0
Puola	14 982,8	11 316,6	499,9	0,0
Portugali	0,0	0,0	0,0	0,0
Romania	1 811,3	2 299,8	0,0	0,0
Slovenia	0,0	0,0	0,0	0,0
Slovakia	5 467,0	5 249,0	4 549,0	4 002,0
Suomi	6 491,0	1 603,0	0,0	0,0
Ruotsi	1 564,9	480,6	0,0	0,0

Lähde: Eurostat.

Liite VII – REPowerEU-luvuissa elpymis- ja palautumisvälineen toimenpiteinä esitetyt rahoitusvälineet

	Toimenpiteen viite	Toimenpiteen nimi	Määrä (miljoonaa euroa)
 ES	ES-C[C31]-I[I2]	Uusiutuvan vedyn tuotantoa ja käyttöönottoa tukeva järjestelmä	1 600,0
	ES-C[C31]-I[I3]	Tukijärjestelmä uusiutuvien energialähteiden arvoketjun ja varastoinnin tukemiseksi	1 000,0
	ES-C[C31]-I[I6]	Hiilestä irtautumista koskevien hankkeiden tukijärjestelmä (avustukset)	430,0
	ES-C[C31]-I[I8]	Vähähiilistämishankkeiden tukijärjestelmä (lainat)	1 050,0
 HU	HU-C[C10]-I[I12]	Rahoitusvälineen perustaminen yritysten energiatehokkuuden parantamiseksi	461,0
	HU-C[C10]-I[I13]	Rahoitusvälineen perustaminen asuinrakennusten energiatehokkuuden parantamiseksi ja energiaköyhyyden torjumiseksi	589,3
	HU-C[C10]-I[I14]	Rahoitusvälineen perustaminen sähköajoneuvojen latausasemien käyttöönoton lisäämiseksi	79,2
	HU-C[C10]-I[I15]	Rahoitusvälineen perustaminen ajoneuvokannan tarjoajien akkukäyttöisten sähköajoneuvojen hankinnan tukemiseksi	52,6
	HU-C[C10]-I[I16]	Rahoitusvälineen perustaminen geotermisen energian lähteiden etsinnän ja hyödyntämisen tukemiseksi	351,3
 IT	IT-C[M7]-I[I12]	Rahoitusväline päästöttömien linja-autojen kansainvälisen, teollisen ja T & K-johtajuuden kehittämiseksi	100,0
	IT-C[M7]-I[I16]	Tuki pk-yrityksille omaan tuotantoon uusiutuvista energialähteistä	320,0
	IT-C[M7]-I[I17]	Rahoitusväline julkisten ja sosiaalisten asuntojen sekä pienituloisten ja haavoittuvien kotitalouksien energiaperuskorjauksia varten	1 381,0
 LT	LT-C[C8]-I[H-3-1-.H-3-1-]	Tuki uusiutuvia energialähteitä käyttäville laitoksille (aurinko- ja maatuulienergia)	549,1
 PL	PL-C[G]-I[3.1.4]	Tuki kansalliselle energiajärjestelmälle (energia-alan tukirahasto)	16 270,3
	PL-C[G]-I[3.1.5]	Merituulipuistojen rakentaminen (Offshore Wind Energy Fund)	4 785,0
Yhteensä: 29 018,8 milj. euroa			

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin FENIX-tiedostojen (tammikuu 2025) perusteella.

Liite VIII – Vuoden 2027 jälkeisestä tuloksellisuuskehyksestä annettavaa asetusta koskevaan ehdotukseen sisältyvät REPowerEU-suunnitelman tuloksellisuusindikaattorit, jotka ovat merkityksellisiä tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksen kannalta

Toiminta-ala (taso 1)	Toiminta-ala (taso 2)	#	Tukitoimiala	Tuotosindikaattori	Tulosindikaattori
Energia	Sähköntuotanto	172	Sähköntuotanto keskittävällä aurinkoenergiateknologialla	Asennettu uusi energiakapasiteetti tai lisäkapasiteetti sähköntuotannossa (MW)	Vältetyt vuotuiset kasvihuonekaasupäästöt (tCO ₂); Epäpuhtauksien (PM _{2,5} -hiukkaset ja typen oksidit) vähennykset tonneina; Sähkön käyttömahdollisuuden saaneiden ihmisten määrä kolmansissa maissa – uuden käyttömahdollisuuden ja parannetun käyttömahdollisuuden mukaan
Energia	Sähköntuotanto	173	Sähköntuotanto aurinkosähköteknologialla	Asennettu uusi energiakapasiteetti tai lisäkapasiteetti sähköntuotannossa (MW)	
Energia	Sähköntuotanto	174	Sähköntuotanto maatuulivoimalla	Asennettu uusi energiakapasiteetti tai lisäkapasiteetti sähköntuotannossa (MW)	
Energia	Sähköntuotanto	175	Sähköntuotanto merituulivoimalla	Asennettu uusi energiakapasiteetti tai lisäkapasiteetti sähköntuotannossa (MW)	
Energia	Sähköntuotanto	176	Sähköntuotanto geotermisellä energialla	Asennettu uusi energiakapasiteetti tai lisäkapasiteetti sähköntuotannossa geotermisellä energialla (MW)	
Energia	Sähköntuotanto	177	Sähköntuotanto vesivoimalla	Asennettu uusi energiakapasiteetti tai lisäkapasiteetti sähköntuotannossa vesivoimalla (MW)	
Energia	Sähköntuotanto	178	Sähköntuotanto valtamerienergiällä	Asennettu uusi energiakapasiteetti tai lisäkapasiteetti sähköntuotannossa (MW) tyyppin mukaan (aaltoenergia, vuorovesivoima)	
Energia	Sähköntuotanto	182	Sähköntuotanto uusiutuvalla vedyllä	Asennettu uusi energiakapasiteetti tai lisäkapasiteetti sähköntuotannossa (MW) uusiutuvalla vedyllä	

Toiminta-ala (taso 1)	Toiminta-ala (taso 2)	#	Tukitoimiala	Tuotosindikaattori	Tulosindikaattori
Energia	Sähköntuotanto	184	Uusiutuva energia erillisiä verkkoja ja itsenäisiä järjestelmiä varten	Asennettu uusi energiakapasiteetti tai lisäkapasiteetti sähköntuotannossa (MW)	
Energia	Sähköntuotanto	185	Sähköntuotanto innovatiivisilla muilla uusiutuvan energian teknologian lähteillä direktiivin 2018/2001 määritelmän mukaan	Asennettu uusi energiakapasiteetti tai lisäkapasiteetti sähköntuotannossa (MW)	
Energia	Sähköntuotanto	186	Rajatylittävät uusiutuvan energian hankkeet Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevan asetuksen mukaisesti	- Asennettu uusi uusiutuvan energian kapasiteetti tai lisäkapasiteetti (MW) sähköntuotantoa, lämmitystä ja jäähdytystä, uusiutuvan vedyn tuotantoa tai liikennettä varten - Asennettu uusi varastointikapasiteetti tai lisäkapasiteetti (MWh)	Vältetyt vuotuiset kasvihuonekaasupäästöt (tCO ₂) Epäpuhtauksien vähennykset (tonnia)
Energia	Energiantuotannon häiriönsietokyky	187	Energialähteiden ja sähköntuotannon ilmastokestävyyteen kohdistetut toimenpiteet	Kestävyydeltään parannettu sähköntuotantokapasiteetti	Ilmastokestävyystoimenpiteistä hyötyvän omaisuuden arvo ja/tai niistä hyötyvä väestö
Energia	Verkot ja varastointi	238	Sähkön jakelu	- Uudet asennetut putket tai lisäputket (km) - Asennettujen laitteiden määrä - Uusi tai asennettu kapasiteetti (GW)	Toimituslähteiden monipuolistaminen Uusiutuvien lähteiden laajempi integrointi
Energia	Verkot ja varastointi	239	TEN-E-asetuksen mukainen energiainfrastruktuuri, jolla on rajatylittävää merkitystä	- Uudet asennetut putket tai lisäputket (km) - Asennettujen laitteiden määrä - Uusi tai asennettu kapasiteetti (GW)	
Energia	Verkot ja varastointi	240	Verkon tason älykkäiden energijärjestelmien asentaminen	- Asennettujen älykkäiden mittareiden määrä - Älykkäiden mittareiden digitaalisten hallintajärjestelmien määrä	Älykkäisiin energijärjestelmiin liitettyjen uusien käyttäjien määrä
Energia	Verkot ja varastointi	241	Sähkön varastointi	- Varastokapasiteetti (MWh) - Lisätty joustokapasiteetti (GW) - Asennettu kapasiteetti (GW)	Toimituslähteiden monipuolistaminen Uusiutuvien lähteiden laajempi integrointi
Energia	Verkot ja varastointi	242	Lämpöenergian varastointi	- Varastokapasiteetti (MWh) - Lisätty joustokapasiteetti (GW) - Asennettu kapasiteetti (GW)	

Toiminta-ala (taso 1)	Toiminta-ala (taso 2)	#	Tukitoimiala	Tuotosindikaattori	Tulosindikaattori
Energia	Verkot ja varastointi	243	Sähkön siirto	— Uudet asennetut putket tai lisäputket (km) — Asennettujen laitteiden määrä — Uusi tai asennettu kapasiteetti (GW)	
Energia	Verkot ja varastointi	244	Ensisijaisesti uusiutuvia energialähteitä varten tarkoitetun sähkön siirto		
Energia	Verkot ja varastointi	245	Energiaverkkojen ja energianvarastoinnin ilmastokestävyyteen kohdistetut toimenpiteet		Ilmastokestävyystoimenpiteistä hyötyvän omaisuuden arvo ja/tai niistä hyötyvä väestö
Energia	Energian rahoitus	251	Muut investoinnit vihreään siirtymään liittyvällä energia-alalla	Hankkeiden määrä – toimintojen tyypin mukaan	
Energia	Uudistukset	253	Toimintapolitiikka ja sääntelykehys: Energia	— Hyväksyttyjen tai voimaantulleiden lakien määrä — Poliitiikan valmistelujen tai valmistuneiden arviointien määrä — Valmistuneiden sidosryhmäkuulemisten määrä — Täytäntöönpanosäädösten tai voimassa olevien suuntaviivojen määrä — Valmiiksi hyväksyttyjen strategioiden tai puitteiden määrä — Kehitettyjen julkisten palvelujen tai prosessien määrä — EU:n ulkopuolisten maiden julkishallintojen tueksi järjestettyjen TAIEX-tapahtumien määrä — EU:n ulkopuolisten maiden julkishallintojen tueksi järjestettyjen twinning-hankkeiden määrä — EU:n ulkopuolisissa maissa kehitettyjen/tarkistettujen ja/tai täytäntöönpanovaiheessa olevien asiaankuuluvien julkisten politiikkojen määrä	
Energia	Uudistukset	254	Uusiutuva energia		
Energia	Uudistukset	255	Energiainfrastruktuuri ja -verkot		
Energia	Uudistukset	256	Fossiilittoman energian joustavuus / varastointiin liittyvät uudistukset		

Liite IX – Elpymis- ja palautumistukivälineestä rahoitetut toimenpiteet tarkastuksessa tutkituissa REPowerEU-luvuissa – viidessä jäsenvaltiossa

Jäsenvaltio	Toimenpiteen viite	Uudistus vai investointi	Toimenpide	Alkuperäinen määrä (€)	Tarkistettu määrä (vuoden 2025 neljäs neljännes) (€)	Viivästynyt	Suunnitellut investoinnit saatetaan päätökseen vuoden 2026 jälkeen	Selkeät ja määrällisesti ilmaistavissa olevat tavoitteet energiansäästön, tuotantokapasiteetin tai verkon laajennusten osalta	Huomautukset
Belgia	BE-C[C73]-R[R-704]	Uudistus	Energiasiirtymän nopeuttaminen	0	0	KYLLÄ	–	EI	Viivästynyt
Belgia	BE-C[C73]-R[R-703]	Uudistus	Suurkuluttajien aurinkosähkövelvoite	0	0	EI	KYLLÄ	EI	Uudistuksessa edellytetään, että yksityisiin rakennuksiin asennetaan aurinkosähköpaneelia – Velvoitteen piiriin kuuluvista rakennusten omistajista EI ole saatavilla luetteloa
Belgia	BE-C[C73]-I[I-720]	Investointi	Offshore-energiasaareke – Liittovaltio	100 000 000	100 000 000	KYLLÄ	KYLLÄ	EI	Hanketta supistettu – saarta ei enää ole tarkoitus liittää Englannin ja Tanskan verkkoihin. Yhteys toiseen tuulipuistoon (1,4 gigawattia) on keskeytetty ja suurjännitteinen tasasähköyhteys kolmanteen tuulipuistoon (myös 1,4 gigawattia) jäädytetty talousarvion ylittymisen vuoksi. Vaikutus ilmenee vasta elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanokauden jälkeen
Belgia	BE-C[C72]-I[I-712]	Investointi	Energian tuonti-infrastruktuuri	14 000 000	0	KYLLÄ	KYLLÄ	EI	Hanke peruttu ja poistettu elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvusta
Belgia	BE-C[C72]-I[I-715]	Investointi	H2:n tukipilari	95 000 000	0	KYLLÄ	KYLLÄ	EI	Hanke peruttu ja poistettu elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvusta

Jäsenvaltio	Toimenpiteen viite	Uudistus vai investointi	Toimenpide	Alkuperäinen määrä (€)	Tarkistettu määrä (vuoden 2025 neljäs neljännes) (€)	Viivästynyt	Suunnitellut investoinnit saatetaan päätökseen vuoden 2026 jälkeen	Selkeät ja määrällisesti ilmaistavissa olevat tavoitteet energiansäästön, tuotantokapasiteetin tai verkon laajennusten osalta	Huomautukset
Belgia	BE-C[C73]-I[I-717]	Investointi	Energianjakelun optimointi – Vallonian alue	76 000 000	76 000 000	EI	EI	EI	Kesken
Italia	IT-C[M7]-R[R1]	Uudistus	Uusiutuvan energian lupamenettelyjen yksinkertaistaminen keskus- ja paikallistasolla	0	0	EI	–	EI	Toteutettu
Italia	IT-C[M7]-I[I6]	Investointi	Rajatylittävät sähköverkkojen yhteenliittämää koskevat hankkeet Italian ja naapurimaiden välillä	60 000 000	0	EI	KYLLÄ	KYLLÄ	Hanke peruttu ja poistettu elpymis- ja palautumistukivälineen REPowerEU-luvusta
Italia	IT-C[M7]-I[I14]	Investointi	Rajatylittävä kaasunvienti-infrastruktuuri	45 000 000	45 000 000	EI	KYLLÄ	EI	Kesken
Italia	IT-C[M7]-I[I4]	Investointi	Tyrrhenanmeren yhteys	500 000 000	500 000 000	EI	KYLLÄ	KYLLÄ	Kesken
Italia	IT-C[M7]-I[I5]	Investointi	SA.CO.I 3	200 000 000	200 000 000	EI	KYLLÄ	EI	Kesken
Italia	IT-C[M7]-I[I13]	Investointi	Adrianmeren johdon vaihe 1 (Sulmonan kompressoriasema sekä Sestinin ja Minerbion välinen kaasuputki)	375 000 000	375 000 000	EI	KYLLÄ	EI	Vaikutus ilmenee vasta elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanokauden jälkeen
Liettua	LT-C[C8]-R[H-1–3-.H-1–3-]	Uudistus	Uusiutuvien energialähteiden tuotantokapasiteetin lisääminen	98 603 040	121 260 640	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	Kesken
Liettua	LT-C[C8]-I[H-3–1-.H-3–1-]	Investointi	Tuki uusiutuvia energialähteitä käyttäville laitoksille (aurinko- ja maatuulienergia)	549 130 737	549 130 737	KYLLÄ	KYLLÄ	EI	Kesken – viivästyksiä toteuttamisessa
Liettua	LT-C[C8]-I[H-1–2-.H-1–2-]	Investointi	Tuki puhtaan sisävesiliikenteen ajoneuvon hankintaan	9 091 000	9 091 000	KYLLÄ	EI	EI	Kesken – viivästyksiä toteuttamisessa – hanketta supistettu
Puola	PL-C[G]-R[1.2.2]	Uudistus	Uusiutuvien energialähteiden sähköverkkoihin liittämisen esteiden poistaminen	0	0	KYLLÄ	–	EI	Kesken

Jäsenvaltio	Toimenpiteen viite	Uudistus vai investointi	Toimenpide	Alkuperäinen määrä (€)	Tarkistettu määrä (vuoden 2025 neljäs neljännes) (€)	Viivästynyt	Suunnitellut investoinnit saatetaan päätökseen vuoden 2026 jälkeen	Selkeät ja määrällisesti ilmaistavissa olevat tavoitteet energiansäästön, tuotantokapasiteetin tai verkon laajennusten osalta	Huomautukset
Puola	PL-C[G]-I[3.2.1]	Investointi	Maakaasuinfrastruktuurin rakentaminen energiaturvallisuuden varmistamiseksi	630 940 000	515 162 159	EI	KYLLÄ	EI	Hanketta supistettu Vaikutus ilmenee vasta elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanokauden jälkeen
Puola	PL-C[G]-I[3.1.4]	Investointi	Tuki kansalliselle energiajärjestelmälle (energia-alan tukirahasto)	17 068 511 630	15 045 143 508	EI	KYLLÄ	EI	Hanketta supistettu Vaikutus ilmenee elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanokauden jälkeen
Puola	PL-C[G]-I[3.1.5]	Investointi	Merituulipuistojen rakentaminen (Offshore Wind Energy Fund)	4 785 000 000	2 226 154 567	KYLLÄ	KYLLÄ	EI	Hanketta supistettu Vaikutus ilmenee vasta elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanokauden jälkeen
Puola	PL-C[G]-I[1.2.4]	Investointi	Sähkönjakeluverkkojen rakentaminen tai nykyaikaistaminen maaseutualueilla uusien uusiutuvien energialähteiden liittämisen mahdollistamiseksi	971 578 098	790 493 575	EI	EI	KYLLÄ	Hanketta supistettu Kesken
Puola	PL-C[G]-I[1.2.3]	Investointi	Siirtoverkkojen ja älykkään sähköinfrastruktuurin kehittäminen	599 933 126	756 833 126	KYLLÄ	EI	KYLLÄ	Kesken
Puola	PL-C[G]-I[1.1.2]	Investointi	Energia-yhteisöjen käyttöön ottamat uusiutuvien energialähteiden laitokset	188 520 000	332 035 143	KYLLÄ	EI	EI	Kesken
Romania	RO-C[C16]-R[R1.0]	Uudistus	Oikeudellisen kehyksen luominen valtion maan käytölle uusiutuviin energialähteisiin tehtävien investointien nopeuttamisalueina	3 011 752	3 011 752	KYLLÄ	–	EI	Toimenpiteeseen sisältyy myös laiteinvestointeja. Viivästyksiä laitetoimituksissa

Jäsenvaltio	Toimenpiteen viite	Uudistus vai investointi	Toimenpide	Alkuperäinen määrä (€)	Tarkistettu määrä (vuoden 2025 neljäs neljännes) (€)	Viivästynyt	Suunnitellut investoinnit saatetaan päätökseen vuoden 2026 jälkeen	Selkeät ja määrällisesti ilmaistavissa olevat tavoitteet energiansäästön, tuotantokapasiteetin tai verkon laajennusten osalta	Huomautukset
Romania	RO-C[C16]-I[I5.0]	Investointi	Kansallisen sähkösiirtoverkon digitalisointi, tehokkuus ja nykyaikaistaminen	56 237 200	51 788 527	KYLLÄ	EI	KYLLÄ	Kolme alatoimenpidettä Useita viivästyksiä toteuttamisessa
Romania	RO-C[C16]-I[I4.0]	Investointi	Voucher-ohjelma, jolla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa kotitalouksissa	610 762 268	305 381 134	KYLLÄ	EI	EI	Viivästyksiä toteuttamisessa
Romania	RO-C[C16]-I[I6.0]	Investointi	Pilottihanke kelluvien aurinkopaneelien (20 MW) asentamiseksi kastelukanaviin	17 000 000	0	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	Hanke peruttu ja poistettu REPowerEU-luvusta
Romania	RO-C[C16]-I[I2.0]	Investointi	Uusi sähköntuotantokapasiteetti uusiutuvista energialähteistä	460 000 000	460 000 000	KYLLÄ	KYLLÄ	KYLLÄ	Kesken
YHTEENSÄ				27 513 318 851	22 461 485 868				

Huomautus: Näiden toimenpiteiden osuus REPowerEU-lukujen kokonaismäärärahoista on 44 prosenttia.

Lähde: Euroopan tilintarkastustuomioistuin.

Lyhenteet

Lyhenne	Määritelmä/selitys
NECP	Kansallinen energia- ja ilmastosuunnitelma (National energy and climate plan)
TEN-E	Euroopan laajuiset energiaverkot (Trans-European Networks for Energy)

Sanasto

Termi	Määritelmä/selitys
55-valmiuspaketti	EU:n lainsäädäntöpaketti, jonka tarkoituksena on EU:n ilmastotavoitteiden saavuttaminen ja erityisesti EU:n kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 55 prosentilla vuoteen 2030 mennessä.
Elpymis- ja palautumissuunnitelma	Asiakirja, jossa määritetään elpymis- ja palautumistukivälineen puitteissa toteutettavat jäsenvaltioiden suunnitellut uudistukset ja investoinnit.
Elpymis- ja palautumistukiväline	EU:n rahoitustukimekanismi, jolla lievennetään koronapandemian taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia, tehostetaan elpymistä ja vastataan haasteisiin, joita siirtyminen vihreämpään ja digitaalisempaan tulevaisuuteen tuo mukanaan.
Eurooppalainen ohjausjakso	Vuotuinen sykli, joka muodostaa kehyksen EU:n jäsenvaltioiden talouspolitiikkojen koordinoinnille ja edistymisen seurannalle.
FENIX	Elpymis- ja palautumistukivälineen hallinnointiin käytettävä komission tietokanta.
Kansallinen energia- ja ilmastosuunnitelma	Kymmenvuotinen asiakirja, jossa hahmotellaan jäsenvaltion toimintapolitiikat ja toimenpiteet EU:n ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi.
Maakohtaiset suositukset	Vuotuiset suuntaviivat, jotka komissio antaa osana eurooppalaista ohjausjaksoa yksittäisille jäsenvaltioille niiden makrotalous-, budjetti- ja rakennepolitiikasta.
Rajayhdysjohto	Siirtojohto, joka yhdistää kahden EU-jäsenvaltion kansalliset verkot, tai osa verkkoa, joka sijaitsee EU:n alueen ulkopuolella ja yhdistää jäsenvaltion ja EU:n ulkopuolisen maan verkot.
REPowerEU	EU:n aloite, jonka tavoitteena on lopettaa EU:n riippuvuus fossiilisista polttoaineista, monipuolistaa energiatoimituksia ja nopeuttaa siirtymistä puhtaaseen energiaan.
REPowerEU-luku	Jäsenvaltion alkuperäiseen elpymis- ja palautumissuunnitelmaan tehtävä lisäys, jossa esitetään maan REPowerEU-uudistukset ja -investoinnit.
Tavoite	Määrällinen mitta jäsenvaltion edistymiselle elpymis- ja palautumissuunnitelmaansa sisältävän tietyn uudistuksen tai investoinnin toteuttamisessa.
Välitavoite	Määrällinen mitta jäsenvaltion edistymiselle elpymis- ja palautumissuunnitelmaansa sisältävän tietyn uudistuksen tai investoinnin toteuttamisessa.
Yhteinen indikaattori	Indikaattori, jolla mitataan edistymistä jäsenvaltioiden elpymis- ja palautumissuunnitelmien täytäntöönpanossa ja sitä kautta elpymis- ja palautumistukivälineen tavoitteiden saavuttamisessa.

Komission vastaukset

<https://www.eca.europa.eu/fi/publications/SR-2026-21>

Tarkastuksen eteneminen

<https://www.eca.europa.eu/fi/publications/SR-2026-21>

Tarkastustiimi

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksissaan tulokset tarkastuksista, joita se kohdistaa EU:n toimintapolitiikkoihin ja ohjelmiin tai yksittäisten talousarvioalojen hallinnointiin liittyviin aihealueisiin. Tilintarkastustuomioistuin valitsee ja suunnittelee nämä tarkastustehtävät tavoitteenaan mahdollisimman suuri vaikuttavuus. Se ottaa huomioon tuloksellisuuteen tai sääntöjen noudattamiseen kohdistuvat riskit, tulojen tai menojen määrän, tulevat kehityssuuntauksat sekä poliittiset näkökohdat ja yleisen edun.

Tästä tuloksellisuustarkastuksesta vastasi IV tarkastusjaosto, jonka erikoisalat ovat markkinoiden sääntely ja kilpailukykyinen talous. Tarkastusjaoston puheenjohtaja on Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Petri Sarvamaa. Tarkastus toimitettiin Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Mihails Kozlovsin johdolla, ja siihen osallistuivat kabinettipäällikkö Edite Dzalbe ja kabinettiaavustaja Laura Graudina, toimialapäällikkö Juan Ignacio Gonzalez Bastero, tehtävävastaava Stefano Sturaro sekä tarkastajat Stefan-Razvan Hagianu, Ezio Guglielmi ja Aikaterini Kioussi. Graafista tukea antoi Alexandra-Elena Mazilu ja sihteeripalveluista huolehti Irene Lopez Arranz.

Vasemmalta oikealle: Stefan-Razvan Hagianu, Ezio Guglielmi, Aikaterini Kioussi, Juan Ignacio Gonzalez Bastero, Mihails Kozlov, Stefano Sturaro, Irene Lopez Arranz.

TEKIJÄNOIKEUDET

© Euroopan unioni, 2026

Datan ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat Euroopan tilintarkastustuomioistuimen periaatteet vahvistetaan avoimen datan politiikkaa ja asiakirjojen uudelleenkäyttämistä koskevassa [Euroopan tilintarkastustuomioistuimen päätöksessä 6-2019](#).

Ellei toisin ilmoiteta (esimerkiksi yksittäisissä tekijänoikeusilmoituksissa), Euroopan tilintarkastustuomioistuimen sisältöihin, jotka EU omistaa, myönnetään käyttöoikeudet [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licence](#) -käyttöoikeuden nojalla. Tämä merkitsee, että uudelleenkäyttö on yleensä sallittua, jos sisällön tuottaja mainitaan asianmukaisesti ja sisältöön tehdyistä muutoksista ilmoitetaan. Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle kuuluvan sisällön uudelleenkäyttäjä ei saa vääristää asiakirjojen alkuperäistä merkitystä tai sanomaa. Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa mistään seurauksista, jotka johtuvat uudelleenkäytöstä.

Uudelleenkäyttäjän on hankittava tarvittavat lisäoikeudet, jos tietyssä sisällössä (esimerkiksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen henkilöstöstä otetuissa valokuissa) esitetään tunnistettavissa olevia henkilöitä tai jos sisällössä on mukana kolmansien tahojen töitä.

Jos tällainen lisäoikeus saadaan, se kumoaa ja korvaa yllä mainitun yleisen käyttöoikeuden. Lisäoikeutta koskevassa luvassa on selvästi ilmoitettava käyttöoikeuden rajoitukset.

Jos sisällöt eivät ole EU:n omaisuutta, voi olla, että lupa niiden käyttöön tai jäljentämiseen on pyydettävä suoraan asianomaisilta tekijänoikeuksien haltijoilta.

Kansikuva: © teerapon – stock.adobe.com.

Kaavio 11, taulukko 4 sekä liitteessä VII oleva taulukko – Lippukuvakkeet: Nämä kaaviot on suunniteltu käyttäen sivustolta Adobe Stock / Black White Mouse saatua aineistoa. Kaikki oikeudet pidätetään.

Tietokoneohjelmistot tai asiakirjat, joihin kohdistuu teollisoikeuksia, kuten patentteja, tavaramerkkejä, rekisteröityjä malleja, logoja ja nimiä, eivät kuulu Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudelleenkäyttöperiaatteiden piiriin.

EU:n toimielinten verkkosivuilla (joiden verkkotunnuksen loppuosa on europa.eu) on linkkejä ulkopuolisille Internet-sivustoille. Koska Euroopan tilintarkastustuomioistuin ei vastaa näistä sivustoista, on suositeltavaa, että tutustutte niiden tietosuoja- ja tekijänoikeusperiaatteisiin.

Tilintarkastustuomioistuimen logon käyttö

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen logoa ei saa käyttää ilman tilintarkastustuomioistuimen ennakkosuostumusta.

HTML	ISBN 978-92-849-7962-2	ISSN 1977-5792	doi:10.2865/2407325	QJ-01-26-035-FI-Q
PDF	ISBN 978-92-849-7963-9	ISSN 1977-5792	doi:10.2865/5567716	QJ-01-26-035-FI-N

LAINAUKSET

Euroopan tilintarkastustuomioistuin, [erityiskertomus 21/2026](#) *REPowerEU-suunnitelman täytäntöönpanoa on tarpeen tehostaa*, Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2026.

REPowerEU-suunnitelma on EU:n vastaus Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen aiheuttamaan energiakriisiin. Suunnitelman tavoitteena on luopua asteittain Venäjältä tuotavista fossiilisista polttoaineista, mikä edellyttää arviolta 300 miljardin euron lisäinvestointeja vuoteen 2030 mennessä.

Tilintarkastustuomioistuimen tarkastuksessa arvioitiin, kuinka vaikuttavasti suunnitelmaa on hallinnoitu ja toteutettu monipuolistamalla toimituslähteitä, lisäämällä uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia ja vahvistamalla rajat ylittävää yhteenliitettävyyttä.

Tilintarkastustuomioistuin havaitsi, että EU on vähentänyt merkittävästi riippuvuuttaan Venäjän fossiilisista polttoaineista. Toistaiseksi ei kuitenkaan ole saatu liikkeelle riittävästi lisäinvestointeja, jotta uusiutuvan energian tuotantokapasiteetille asetetut korkeammat tavoitteet olisi mahdollista saavuttaa. Suunnitelmaan ei sisälly vahvoja järjestelmiä, joiden avulla voitaisiin seurata edistymistä ja osoittaa saavutetut tulokset luotettavalla tavalla.

Tilintarkastustuomioistuin suosittelee, että vahvistettaisiin toteutusmekanismeja, korjattaisiin rahoitusvajeita, parannettaisiin keskeisten rajat ylittävien investointien hallinnointia ja kehitettäisiin luotettavia tuloksellisuusindikaattoreita.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus, annettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 287 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan nojalla.

EUROOPAN
TILINTARKASTUS-
TUOMIOISTUIN

Euroopan unionin
julkaisutoimisto

EUROOPAN TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Puh. +352 4398-1

Tiedustelut: eca.europa.eu/fi/contact
Verkkosivut: eca.europa.eu
Sosiaalinen media: @EUauditors